

ΑΠΟΘΗΚΗ
ΤΩΝ
ΟΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΩΝ
ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

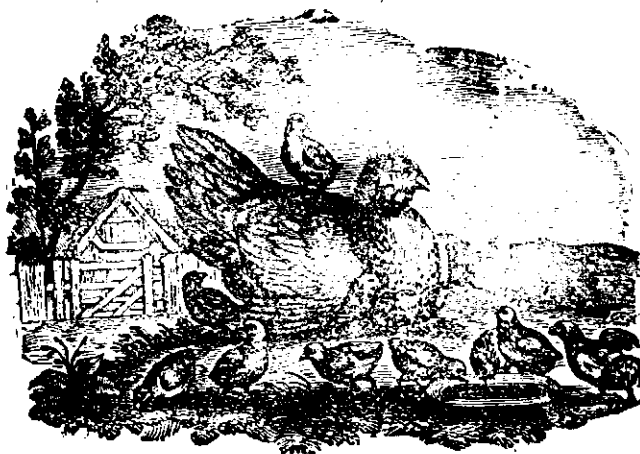
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ὑπὸ

Ἰακώβου Γ. Πιτζίτου.

᾽Ετος τρίτον
1849.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.
ΤΥΠΟΣ Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ.

1849.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Εκ τῶν διαφορῶν διδασκτικῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων, τὰ ὅποια πρὸς εὐχέρεστεραν καὶ ταχυτέραν διάδοσιν τῶν φώτων παρήξεν ὁ προοδευτικὸς ἡμῶν αἰὼν, ἐκεῖνα θεωροῦνται δικαίως ὡς ἐπιτυχόντα μᾶλλον τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, ὅσα χρησιμεύουσι πρὸς διδασκαλίαν καὶ ἠθικὴν τροφήν μεγαλητέρας μερίδος τῆς κοινωνίας· τοιαῦτα δὲ εἶναι ἀναμφισβητήτως τὰ ἐμπειρίεχοντα διαφοροὺς ἱστορικὰς, βιομηχανικὰς καὶ ἠθικὰς γνώσεις, χρήσιμους εἰς τὸν λαὸν καὶ τὴν νεολαίαν.

Ἐπιχειρήσαντες δὲ πρὸ δεκαετιῶ ἤδη μηνῶν νὰ συστήσωμεν πρῶτον τὴν εἰς τὴν γλῶσσαν ἡμῶν ἐκδοσιν περιοδικοῦ συγγράμματος, διδασκτικῶν ἐνταυτῷ καὶ τερπνοῦ, ὑπὸ τὸ ὄνομα ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ, οὐδόλως εἶχον διστάσει διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ· τὸ μὲν, ἐπεριδόμενοι εἰς τὰ διακεκριμμένα φῶτα τῶν ἐπιστημῶν ἀνδρῶν, οἵτινες εἶχον ὑποσχεθῆ τὴν εἰς τὸ μέγα καὶ δύσκολον τοῦτο ἔργον διανοητικὴν αὐτῶν σύμπραξιν, τὸ δὲ, βέβαιον ὅτι τὸ νοῆμον κοινὸν θέλει ἐκτιμῆσαι καὶ ἀποδεχθῆ προσήκοντως τοιοῦτο διδασκτικὸν σύγγραμμα, ἐξ οὗ δύναται νὰ ἐξαντλή ἐκαστοτε ποικίλας ἠθικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς γνώσεις, ἀληθῶς σπουδαίας, ὠφελίμους καὶ τερπνάς.

Καὶ πραγματικῶς, ὅχι μόνον ὅλοι οἱ ὁμογενεῖς, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν ἀλλοθηνῶν, ἐδικαίωσαν τὴν ἰδέαν ἡμῶν· διότι ἡμῶν ζήτησις τοῦ συγγράμματος ἐποπλασιάζθη, ὅλοι δὲ ἐν γένει αἱ ἐφημερίδες ἐξέφρασαν τὰς πλεον εὐχαρίστους δι' ἡμᾶς κρίσεις καὶ εὐφημίας. Καὶ οἱ μὲν λογιοὶ τοῦ ἔθνους ἀναγνωρίσαντες τὴν δυνάμειν νὰ προκίβη ἀπὸ τοιοῦτου περιοδικοῦ συγγράμματος εἰς πάσης ἡλικίας, γένους καὶ τάξεως ἄνθρωπον ἠθικὴν ὠφελειν ἐνέκριναν τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Αποθήκης ὡς βιβλίου ἀναγνώσεως εἰς πολλὰ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων· τὰ δὲ Βασικὰ τῆς Ἑλλάδος Ἰπουργεῖα, καὶ μάλιστα τὸ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, κῆδύθησαν γὰρ συστήσωσιν αὐτὸ εἰς πάντα πολίτην, καὶ ἰδίως εἰς

τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ Δημοδιδασκάλους τοῦ κράτους πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ προσκαλέσωσι τὰς ὑπαλλήλους αὐτῶν ἀρχὰς εἰς τὸ νὰ φροντίσωσι καὶ νὰ ἐπιστατήσωσι τὴν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους καταγραφὴν συνδρομητῶν καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν πρόβδον τοῦ ἔργου τούτου.

Τὰ ἀντικείμενα καὶ θέματα τῶν ἀρθρῶν τῆς ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΤΩΝ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ μένουσι τὰ αὐτὰ ὡς καὶ μέχρι σήμερον ἦτο.

Α'. Διάφοροι ἱστορικαὶ διηγήσεις, ἐξ ὧν οἱ ἀναγνώσται δύναται νὰ μάθωσιν ἀξιόλογον τι συμβῆν τῶν ἀθροπίνων πράξεων, τοῦ ὁποίου ἡ γνώσις νὰ συντείνῃ πρὸς ἀνάπτυξιν ἐπωφελοῦς τινος κοινωνικῆς ἀληθείας.

Β'. ἠθικὰ διηγήματα τείνοντα πρὸς μόρφωσιν τῶν ἡθῶν τῶν παιδίων, πρὸς ῥύθμισιν τῆς διαγωγῆς τοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς διδασκαλίαν τῶν κοινωνικῶν καθηκόντων καὶ χρεῶν παντὸς λογικοῦ ἀνθρώπου.

Γ'. Βιογραφία τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων.

Δ'. Περιγραφή τῶν περιργοτέρων, σπανιωτέρων, ἢ χρησιμωτέρων ζώων, πτηνῶν, ἐρπετῶν, ἰχθύων, φυτῶν, μετάλλων, ἀλάτων καὶ ἄλλων ὄρυκτων.

Ε'. Διάφοροι ἐπιστημονικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ γνώσεις καὶ ἀνκαλύψεις, χρήσιμοι εἰς πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας ἀνθρώπου.

ΣΤ'. ἱστορικὴ καὶ γεωγραφικὴ περιγραφή διαφορῶν ξένων ἐθνῶν καὶ λαῶν.

Ζ'. Περιγραφή μνημείων διαφορῶν ἐθνῶν.

Η'. Περιγραφή τῶν καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κόσμου ἐμπορικῶν πανηγύρεων, τῶν διαφορῶν εἰδῶν τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ τῆς καταγωγῆς καὶ χρήσεως αὐτῶν, καὶ ἐλθεσις τῶν ἐτησίων ἰσολογισμῶν τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὰς κυριωτέρας ἐμπορικὰς πόλεις.

Θ'. Ἑλληνικὴ φιλολογία ἀρχαία καὶ νεωτέρα.

Ι'. Κριτικὴ Βιβλιογραφία, ἢ κοινοποίησις τῶν εἰς

τὴν γλώσσαν ἡμῶν ἀπανταχοῦ ἐκδιδομένων βιβλίων, καὶ φιλολογικὴ ἐπίκρισις τῆς ὕλης καὶ τοῦ λεκτικῶν αὐτῶν.

ΙΑ'. Ποικίλα μαθήματα, ἐμπεριέχοντα τὰς γενικωτέρας γνώσεις τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, πρὸς χρῆσιν τῶν παιδῶν καὶ τοῦ λαοῦ.

ΙΒ'. Θεωρία περὶ τῶν γυναικῶν, τῶν διανοητικῶν αὐτῶν δυνάμεων, τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς ἐπιβροῆς αὐτῶν εἰς τὴν κοινωνίαν.

ΙΓ'. Διάφοροι περίεργοι περιηγήσεις.

ΙΔ'. Διάφορα περίεργα φυσικὰ φαινόμενα.

ΙΕ'. Διάφορα ἀνέκδοτα, ἠθικὰ, τερπνὰ, ἢ ἀρετὰ.

ΙΖ'. Διάφοροι μῦθοι καὶ παραβολαί.

Ἐκδίδεται δὲ ἀνά ἓν φυλλάδιον κατὰ μῆνα ἓκ τριῶν τυπογραφικῶν φύλων καὶ μετὰ τεσσάρων ἢ πέντε λαμπρῶν εἰκονογραφικῶν.

Ἡ καταγραφή τῶν συνδρομητῶν γίνεται παρὰ τοῖς ἀνταποκριταῖς τῆς Ἀποθήκης· πρὸς δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν παρὰ τῷ Διευθυντῇ τῆς Ἀποθήκης, καὶ ἐν Σύρῳ παρὰ τῷ κυρίῳ Γεωργίῳ Τύμπῳ Γενικῷ Ἐπιστάτῃ τῆς Ἀποθήκης καθ' Ἑλλήν τὴν Ἑλλάδα.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Ἡ συνδρομὴ εἶναι ὀριστικῶς προπληρωτέα, καὶ γίνεται ταυτόχρονως μετὰ τῆς πρώτης παραλαβῆς τοῦ φυλλαδίου προσδιορίζεται δὲ ὡς ἀκολούθως.

- Διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ συνδρομητὰς κατ' ἔτος εἰς γρόσ. 40
- Διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι εἰς δραχμὰς 40
- Διὰ τοὺς ἐν Ἑωσσίᾳ εἰς ρούβλια ἀργυρᾶ 5
- Διὰ τοὺς ἐν Μολδοβλαχίᾳ εἰς ἐν Ὀλανδικῶν φλωρίον 4
- Διὰ τοὺς ἐν τῇ λοιπῇ Ἑυρώπῃ εἰς δίστηλα Ἰσπανικὰ 2

Συμπεριλαμβάνονται δὲ εἰς τὰς συνδρομὰς ταύτας καὶ τὰ μέχρι τῶν συνόρων ἐκάστου τόπου ταχυδρομικὰ ἐξόδα τῶν φυλλαδίων.

Ἡ ἔκδοσις τῆς Ἀποθήκης ἀρξαμένη ἐν Σύρῳ ἀπὸ ἁ. Ἰουλίου 1847 καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ ἐκδίδηται ἐκεῖ μέχρι τοῦ φυλλαδίου τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τρέχοντος ἔτους, μετετέθη καὶ ἐκδίδεται ἤδη ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Εἰδοποιῶνται πρὸς τοὺτοις οἱ θέλοντες νὰ καταγραφῶσι συνδρομηταί.

Α. Ὅτι καθ' ὅποιονδήποτε μῆνα καὶ ἐν καταγραφῇ τις συνδρομητῆς, ἢ ἐναρξίς τῆς συνδρομῆς δὲν λογίζεται εἰ μὴ ἀπὸ δύο μόνον ἐποχῶν τοῦ ἔτους· δηλαδὴ ἢ ἀπὸ τῆς ἁ. Ἰανουαρίου, ἢ ἀπὸ τῆς ἁ. Ἰουλίου.

Β'. Ὅτι ἐπομένως οἱ καταγραφόμενοι ἐντὸς τῆς μίτης τῶν δύο ἐξαμηνίων, ἐπειδὴ ἐννοοῦνται συνδρομηταί ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς τρεχούσης ἐκείνης ἐξαμηνίας, λαμβάνουσιν ὅλα τὰ φυλλάδια αὐτῆς.

Παρακαλοῦνται οἱ εἰς τὸ ἐξῆς καταγραφόμενοι συνδρομηταί νὰ σημειῶσι ρητῶς ἐκ ποίου ἀριθμοῦ τῆς Ἀποθήκης ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀρχῆται ἡ συνδρομὴ αὐτῶν, πρὸς ὁδηγίαν τῆς Διευθύνσεως εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀναλογούντων αὐτοῖς φυλλαδίων.

Ἡ προμήθεια διὰ τοὺς καταγράφοντας συνδρομητὰς καὶ ἐπιστατοῦντας τὰς συνδρομὰς εἶναι δέκα τοῖς ἑκατόν.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ ἁ. Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντῆς καὶ Ἐκδότης

ΙΑΚΩΒΟΣ Γ. ΠΙΤΖΙΠΙΟΣ.

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ. 1849.

ΑΡΙΘ. 19.

Ο ΙΩΣΗΦ ΕΞΗΓΩΝ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΟΥ ΦΑΡΑΩ.

Ἰωσήφ ὁ ἐνδέκατος υἱὸς τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ ἠγαπᾶτο πολὺ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ διὰ τὸν γλυκὴν χαρακτῆρα, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ προτερήματα αὐτοῦ. Ἄλλ' ἢ πρὸς αὐτὸν ἐξαιρετικῇ αὐτῇ πατρικῇ ἀγάπῃ ἐ-

κίνησε τὸ κατ' αὐτοῦ μῖσος τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἀδιακόπως ἐκακολόγουν καὶ ὕβριζον αὐτόν. Τὸ κατὰ τοῦ Ἰωσήφ γενικὸν τοῦτο μῖσος τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κύξησεν ὑπερβαλλόντως ἐξ ὅτου οὗτος διηγήθη πρὸς

τούς αδελφούς αυτού, ότι εἶδε καθ' ὕπνου, ὅτι εὐρίσκειτο εἰς τὸ πεδῖον καὶ ἐδέσμευε δράγματα μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. καὶ ὅτε τὸ μὲν ἰδικόν του δράγμα ἀνέστη καὶ ὀρθώθη, τὰ δὲ δράγματα τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ πεσόντα προσεκύνησαν τὸ τοῦ Ἰωσήφ. Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ὁ Ἰωσήφ ἰδὼν ἕτερον ἐνύπνιον, κατὰ τὸ ὅποιον ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ ἑνδεκα ἀστέρες προσεκύνησαν αὐτὸν, διηγήθη πρὸς τοὺς ἀδελφούς καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν πατὴρ ἐπέπληξεν αὐτὸν λέγων « τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο; μήπως ἐγὼ καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου θέλομεν ἔλθει νὰ σε προσκυνήσωμεν; » ἡ δὲ κατ' αὐτοῦ ζηλοφθονία τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀδελφῶν ἐβόησεν εἰς τὸν ἑσχατον βαθμῖν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ὁ Ἰωσήφ δεκαεπταετῆς ὢν ἀπεστάλη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ εἰς τὸν ἀγρὸν, ὅπου ἐποίμανον οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τὰ πρόβατα αὐτῶν, διὰ νὰ μάθῃ ἐν ὑγαινώσειν· οὗτοι ἰδόντες αὐτὸν ἐρχόμενον μακρόθεν εἶπον πρὸς ἀλλήλους « ἰδοὺ ἔρχεται ἐκεῖνος ὁ ἐνυπνιαστῆς, ὃς φωνεῖσμεν αὐτὸν καὶ ῥίψκτες εἰς ἓνα τῶν λάκκων τῆς ἐρήμου θέλομεν εἶπει πρὸς τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θηρίον ἀγρίον κατέφαγεν αὐτὸν, καὶ θέλομεν ἰδεῖ πῶς θέλουσι ἐξηγηθῆ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. » ἀλλ' ὁ Ρουβὴν, εἰς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἠγανάκτισεν εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, συνεβούλευε δὲ νὰ ῥίψωσι τὸν Ἰωσήφ ζῶντα εἰς τινὰ λάκκον. Ἐπραξε δὲ τοῦτο ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἔλθῃ μετὰ ταῦτα καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν. Οἱ ἀδελφοὶ λοιπὸν τοῦ Ἰωσήφ ἐκδύσαντες αὐτὸν τὸν ποικίλον χιτῶνα τὸν ὅποιον ἐφόρει, ἔρριψαν εἰς τινὰ λάκκον. Μετὰ δὲ ταῦτα καθήσαντες νὰ φάγωσιν εἶδον διαρχομένους διὰ τῆς ὁδοῦ Ἰσραηλίτας ἐμπόρους ἀπερχομένους εἰς Αἴγυπτον καὶ συμφωνήσαντες μετ' αὐτῶν ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ ἀντὶ εἰκοσι χρυσῶν νομισμάτων· σπράξαντες δὲ ἔβρισαν ἑθαψάν εἰς τὸ αἷμα αὐτοῦ τὸν ποικίλον χιτῶνα, τὸν ὅποιον ἐφόρει ὁ Ἰωσήφ, καὶ ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν οἰκίαν ἔδειξαν εἰς τὸν πατέρα αὐτῶν λέγοντες ὅτι εὗρον εἰς τὴν ἐρημον τὸν καθημαγμένον τοῦτον χιτῶνα· ὁ δὲ Ἰακώβ ἀναγνωρίσας τὸν ποικίλον χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ, ὑπέθεσεν ὅτι θηρίον ἀγρίον κατεσπάραξεν αὐτὸν καὶ ἐπέθυε ἀπαρηγορήτως τὸν Ἰωσήφ. Οἱ δὲ Ἰσραηλίται παραλαβόντες αὐτὸν ἔβρισαν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐπώλησαν εἰς τὸν Πεντεφρῆ ἀρχιμάγειρον τοῦ Φαραῶ. Ὁ Πεντεφρῆς δοκιμάσας καιρὸν τινὰ τὸν Ἰωσήφ, καὶ εὖρων αὐτὸν τίμιον,

ἄκονον καὶ πιστὸν εἰς τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατέστησεν ἐπιστάτην ἐν ὅλῃ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ Θεὸς κλύοι πάντα τὰ ἔργα τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἐγεννήθη μεγάλη εὐτυχία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πεντεφρῆ. Ἀλλ' ἡ σύζυγος αὐτοῦ, εἰς τῆς ὑποίας τὰς κακοήθεις ἐπιθυμίας δὲν ἔστερξεν νὰ ἐνδώσῃ ὁ Ἰωσήφ, ἐσηκοφάντησεν αὐτὸν πρὸς τὴν σύζυγον αὐτῆς, ὡς ἀποπειραθέντα νὰ ἐξυβρίσῃ αὐτήν, ὁ δὲ Πεντεφρῆς κατέκλεισε τὸν Ἰωσήφ εἰς τὸ δεσμωτήριον.

Μετὰ τινὰ δὲ καιρὸν ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Φαραῶ ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ ἀρχινοχοῦ καὶ τοῦ ἀρχιαιτοποιοῦ κατέκλεισε αὐτοὺς ἐν τῷ αὐτῷ δεσμωτηρίῳ, ὅπου εὐρίσκειτο καὶ ὁ Ἰωσήφ· ὁ δὲ ἀρχιδεσμοφύλαξ ἐσύστησεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἰωσήφ, διὰ τὴν μεγάλην ὑπόληψιν τὴν ὅποιαν εἶχεν εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν τιμιότητα αὐτοῦ.

Πρωῖαν δὲ τινὰ εἰσελθὼν ὁ Ἰωσήφ εἰς τὸν θάλαμον τοῦ ἀρχινοχοῦ καὶ τοῦ ἀρχιαιτοποιοῦ, εὗρεν αὐτοὺς τετραραγμένους, καὶ ἐρωτήσας τὴν αἰτίαν ἔμαθε παρ' αὐτῶν, ὅτι ἀμρότεροι εἶδον κατὰ τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ἐνύπνιον ἐκ τοῦ ὁποίου κατεταράχθησαν, καὶ ἐλυποῦντο διότι δὲν εἶχόν τινὰ ἐν τῇ φυλακῇ ὅστις νὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτοὺς τὰ ἐνύπνια ταῦτα. Ὁ Ἰωσήφ παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ διηγηθῶσιν αὐτὰ πρὸς αὐτὸν, καὶ τότε ὁ μὲν ἀρχινοχὸς εἶπε « μετέφρασα καθ' ὕπνον, ὅτι ἰσταμὴν ἀντικεῖ θάλλουσης ἀμπέλου ἐχούσης τρεῖς ῥίζας, πολλοὺς βλαστοὺς καὶ ὀρίμους σταφυλάς· ἐγὼ δὲ εἶχον ἐν τῇ χειρὶ μου τὸ ποτήριον τοῦ Φαραῶ· καὶ ἔλαβον σταφυλὴν καὶ ἐξέλιψα αὐτήν εἰς τὸ ποτήριον καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραῶ, » καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωσήφ, « ἡ ἐξήγησις τοῦ ἐνυπνίου σου εἶναι αὕτη, αἱ τρεῖς ῥίζαι δηλοῦσι τρεῖς ἡμέρας, μετὰ τὰς ὁποίας ὁ Φαραῶ θέλει σε ἐνθυμηθῆ καὶ ἀποκαταστήσει εἰς τὴν ἀρχινοχοῦσάν σου, καὶ θέλεις ἀπολαύσει τὴν προτέραν σου δόξαν, ἀλλ' ὅταν εὐτυχῆσῃς ἐνθυμηθήτι νὰ ἀναφέρῃς περὶ ἐμοῦ εἰς τὸν Φαραῶ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ διὰ σοῦ ἐντεύθεν, διότι ἐκλάπην ἐκ τῆς γῆς τῶν Ἑβραίων, καὶ ἐνταῦθα δὲν ἐπραξε κἀνὲν κακόν, ἀλλὰ με ἔρριψαν ἀδίκως εἰς τὴν φυλακὴν ταύτην. » Ὁ δὲ ἀρχιαιτοποιοὺς εἶπε « καὶ ἐγὼ εἶδον ἐνύπνιον, κατὰ τὸ ὅποιον με ἐφάνη ὅτι εἶχον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τρεῖς καλάθους ἀλίτων, ἐνδον δὲ τοῦ ἐπάνω καλάθου, εὐ-

ρίσκοντο ὅλα τὰ ἤδη τῶν ἄρτων ἐξ ὧν ἐσθίει ὁ Φαραῶ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέβαινον καὶ κατέτρωνον αὐτὰ ἀπὸ τοῦ καλάθου. » Ὁ δὲ Ἰωσήφ εἶπε πρὸς τὸν ἀρχιαιτοποιοῦν « ἡ ἐξήγησις τοῦ ἐνύπνιού σου εἶναι αὕτη, οἱ τρεῖς καλάθοι δηλοῦσι τὰς τρεῖς ἡμέρας, μετὰ τὰς ὁποίας ὁ Φαραῶ θέλει κόψει τὴν κεφαλὴν σου, καὶ θέλει σε κρεμάσει ἐπὶ ξύλου, καὶ τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι καταβεῖ καὶ φάγῃ τὰς σάρκας σου. »

Καὶ ἀληθῶς μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὁ Φαραῶ εἶχε μέγα συμπόσιον καὶ ἐμνήστη τοῦ ἀρχινοχοῦ καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτὸν εἰς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ· τοῦ δὲ ἀρχιαιτοποιοῦ ἔκοψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκρέμασεν αὐτὸν, κατὰ τὴν ἐξήγησιν τὴν ὅποιαν ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰωσήφ· ἀλλ' ὁ ἀρχιαιτοποιοὺς ἐλησμόνησε τὸν Ἰωσήφ καὶ οὐδεμίαν παράκλησιν ἔκαμεν ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν Φαραῶ.

Μετὰ δὲ δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὁ Φαραῶ ἀναίρεσθη, ὅτι ἴστατο ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἶδεν ἑπτὰ ὠραίας καὶ παχείας δαμάλεις, αἵτινες ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔβασκον εἰς τὴν πεδιάδα· ἀκολουθῶς ἐξῆλθον τοῦ ποταμοῦ ἕτεραι ἑπτὰ δαμάλεις δυσσεδεῖς καὶ ἰσχναὶ καὶ ἔστισαν πλησίον τῶν πρώτων· καὶ αἱ ἑπτὰ ἰσχναὶ καὶ δυσσεδεῖς δαμάλεις κατέφαγον τὰς ἑπτὰ παχείας καὶ ὠραίας· ὁ δὲ Φαραῶ ἐξύπνησε καὶ ἀποκοιμηθεὶς ἐκ νέου εἶδεν ὅτι ἑπτὰ ὠραῖαι καὶ ἐκλεκτοὶ στάχες ἀνέβαινον ἐκ τοῦ αὐτοῦ κορμοῦ, ἕτεραι δὲ ἑπτὰ λεπτοὶ καὶ κεκαυμένοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐφύτρωναν κατόπιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἑπτὰ οὗτοι λεπτοὶ καὶ κεκαυμένοι στάχες κατέφαγον τοὺς πρώτους ἑπτὰ ὠραίους καὶ ἐκλεκτούς. Ὁ Φαραῶ ἠγέρθη τετραραγμένος καὶ κράξας ὅλους τοὺς μάγους καὶ σοφοὺς τῆς Αἰγύπτου διηγήθη εἰς αὐτοὺς τὰ δύο ταῦτα ὄνειρα, ἀλλὰ κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὰ.

Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὁ ἀρχιαιτοποιοὺς τοῦ βασιλέως, ἐνεθυμήθη τὸν Ἰωσήφ καὶ παρουσιάσας διηγήθη πρὸς τὸν Φαραῶ πάντα τὰ ἐν τῇ φυλακῇ διατρέξαντα περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ ἐξηγήσεως τῶν ὄνειρων αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἀρχιαιτοποιοῦ.

Ἀποστείλας λοιπὸν ὁ Φαραῶ ἐξήγαγε τὸν Ἰωσήφ ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ καλέσας αὐτὸν ἐνώπιον αὐτοῦ εἶπεν, ὅτι εἶδε δύο ἐνύπνια τὰ ὅποια οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξηγήσῃ, ἤκουσε δὲ περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐξηγεῖ καλῶς τὰ

ἐνύπνια· ὁ δὲ Ἰωσήφ ἀπεκρίθη, « χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ δὲν θέλει δοθῆ σωτηριώδης ἀπόκρισις εἰς τὸν Φαραῶ, » καὶ τότε ὁ Φαραῶ διηγήθη πρὸς τὸν Ἰωσήφ τὰ δύο ὄνειρα τὰ ὅποια εἶδεν, ὁ δὲ Ἰωσήφ ἀπεκρίθη οὕτως πρὸς τὸν Φαραῶ « ὁ Θεὸς ἔδειξεν εἰς τὸν Φαραῶ ὅσα μέλλει νὰ πράξῃ· διότι αἱ ἑπτὰ ὠραῖαι δαμάλεις, καὶ οἱ ἑπτὰ ὠραῖοι στάχτες, δηλοῦσιν ἑπτὰ ἔτη, αἱ δὲ ἑπτὰ δυσσεδεῖς καὶ ἰσχναὶ δαμάλεις, καὶ οἱ ἑπτὰ λεπτοὶ καὶ κεκαυμένοι στάχτες δηλοῦσιν ἕτερα ἑπτὰ ἔτη· ἐπειδὴ τὸ ἐνύπνιον εἶπε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔγειρε δὲ ἡ ἐπανάλυψις τῆς ἀλληγορίας διὰ νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ βεβαιότης τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ· τὸ δὲ ὄνειρον δηλεῖ ὅτι εἰς διάστημα ἑπτὰ ἐτῶν θέλει γένει μεγάλη εὐφορία προϊόντων καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον· μετὰ δὲ τὴν ἑπταετή ταύτην εὐφορίαν θέλουσιν ἐπέλθει ἕτερα ἑπτὰ ἔτη ἀφορίας καὶ λιμοῦ καὶ ὁ λαὸς θέλει λησμονήσει τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐφορίας ἕνεκα τῆς μετὰ ταῦτα δυστυχίας. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐκλέξῃς ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ τίμιον, τὸν ὅποιον νὰ διορίσῃς ἐπιστάτην τῶν προϊόντων πάσης Αἰγύπτου, καὶ ὅστις νὰ συλλέξῃ καὶ ἐναποταμιεύσῃ τὰ προϊόντα τῶν ἑπτὰ εὐτυχῶν τούτων ἐτῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς τροφὴν τοῦ λαοῦ κατὰ τὰ ἑπτὰ ἀκόλουθα δυστυχῆ ἔτη, καὶ οὕτω νὰ μὴ ἀφανισθῇ ὁ λαὸς σου ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. »

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Ἰωσήφ ἤρσαν πολὺ εἰς τὸν Φαραῶ, καὶ ὅλους τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ· σκεφθεὶς δὲ ὁ Φαραῶ ὅτι ὁ Ἰωσήφ, ὡς ἄνθρωπος ἐμπνευσμένος παρὰ Θεοῦ, εἶναι ὁ καταλληλότερος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, διώρισεν αὐτὸν γενικὸν ἐπιστάτην ὅλων τῶν προϊόντων τῆς Αἰγύπτου καὶ ἀφελῶν ἀπὸ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸ δακτύλιον, ἔθηκεν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἐνδύσας αὐτὸν πορφύραν ἐκήρυξε μετ' αὐτὸν ἀρχοντα τῆς Αἰγύπτου, διατάξας νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς διατάγας τοῦ Ἰωσήφ· ὅλοι οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ λαὸς τῆς Αἰγύπτου.

Ὁ Ἰωσήφ παραλαβὼν τὴν ἐξουσίαν ταύτην περιῆλθεν ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ συνέλεξε εἰς ἀποθήκας ὅλα τὰ προϊόντα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐφορίας. Μετὰ δὲ τὰ ἑπτὰ ταῦτα ἔτη ἔγεινε λιμὸς καθ' ὅλην τὴν γῆν, μόνον δὲ ἐν Αἰγύπτῳ ὑπῆρχε σίτος διὰ τῆς προνοίας τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀφθονοῖα ὥστε οἱ λαοὶ ἤρχοντο πανταχόθεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἠγόραζον σίτον παρὰ

του Ιωσήφ. Μαθών δε ο Ιακώβ ο πατήρ Ιωσήφ ότι εν Αιγύπτω πωλείται σίτος, έστειλεν εκεί τους δέκα υιούς αυτού διά ν' αγοράσωσι, κρατήσας παρ' αὐτῷ τὸν νεώτερον Βενιαμίν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα παραπολύ ὡς μόνον ὁμομήτριον ἀδελφὸν τοῦ Ιωσήφ.

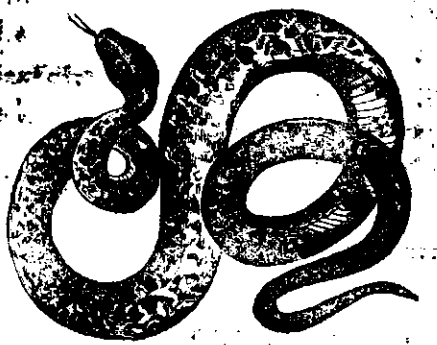
Ἐλλόντων δὲ εἰς Αἴγυπτον τῶν υἱῶν Ιακώβ, ὁ Ιωσήφ μετὰ τινὰς δοκιμασίας ἐφανέρωθη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ μετέφερον καὶ κατώκισεν ἐν Αἴγυπτῳ τὸν πατέρα καὶ ὅλην τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ.

Ο ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

Τὸ Ῥωμαϊκὸν μηνολόγιον, συστηθὲν πρώτῃν φορᾶν ὑπὸ τοῦ Ῥωμύλου, περιεῖχε δέκα μόνον μῆνας, ὧν πρῶτος ἠριθμεῖτο ὁ Μάρτιος μῆν εἰς τιμὴν τοῦ Ἄρεως Θεοῦ τοῦ πολέμου. Ἄλλ' ὅτε ὁ Νουμᾶς Πομπήλιος, μετερρύθμισε κατὰ τὸ ἔτος 714 π. χ. τὸ Ῥωμαϊκὸν μηνολόγιον, ἐπρόσθεσεν εἰς αὐτὸ καὶ τὸν μῆνα Ἰανουάριον πρὸς τιμὴν τοῦ ἐθνικοῦ Θεοῦ Ἰανοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ἐτίμων τὰ μέγιστα, καὶ ὅστις ἐνομιζέτο Θεὸς τῆς εἰρήνης, ἔχων ἐν τῇ Ῥώμῃ ναὸν κεκλεισμένον μὲν ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἠνεωγμένον δὲ μόνον ἐν καιρῷ πολέμου. Τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἰανοῦ παριστάνετο ἔχον δύο πρόσωπα ἐστραμμένα τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, καὶ τὸ μὲν γυραλαῖον, δηλοῦν τὴν πείραν τῶν παρεληλυθότων, τὸ δὲ νεανικόν, σημαῖνον τὴν προόρασιν τοῦ μέλλοντος, καὶ κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κλεῖδα, ὡς νομιζόμενος φύλαξ τῶν πυλῶν τοῦ οὐρανοῦ. Ἐνίοτε ὁ Ἰανὸς παριστάνετο ἔχων τέσσαρα πρόσωπα, ἐμφαίνοντα τὰς τέσσαρας ὥρας τοῦ ἡμερησίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνομιζέτο ὅτι ἔχει ἐξουσίαν. Ἄλλοτε πάλιν εἰκονίζετο καθήμενος ἐν μέσῳ δώδεκα βωμῶν, δηλούντων τοὺς δώδεκα μῆνας τοῦ ἔτους τῶν ὁποίων ἐξήρχε.

Κατὰ τὴν ἀν' τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου οἱ Ῥωμαῖοι ἐπεμπον πρὸς ἀλλήλους, κατὰ παλαιὸν ἔθιμον συστηθὲν ὑπὸ Τατίου τοῦ συμβασιλέως τοῦ Ῥωμύλου, διάφορα δῶρα ἐκ ξηρῶν σύκων καὶ φεινίκων, κεκαλυμμένων διὰ χρυσοῦ φύλλου, καὶ

πρὸς τούτοις μέλι καὶ ἄλλα γλυκύσματα, ἐμφαίνοντες διὰ τούτου τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διάγωσιν ἡδύως τὸ ἀρχόμενον νέον ἔτος· οἱ δὲ φίλοι καὶ συγγενεῖς ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλους, εὐχόμενοι ἀμοιβαίως αἴσιον καὶ εὐτυχὲς τὸ ἀρχόμενον νέον ἔτος· ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἐποχῆς ἡ συνήθεια τῶν δώρων καὶ ἐπισκέψεων ἐπεκράτησε παρ' ὅλοις σχεδὸν τοῖς ἔθνεσι τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας.

ΒΟΑΣ ἢ ΣΥΜΠΛΙΚΤΗΡ.

Ὁ τερατιώδστερος καὶ φοβερώτερος μεταξὺ τῶν ὄφρων εἶναι ὁ λεγόμενος Βόας ἢ Συμφικτήρ, λαβὼν τὸ μὲν ὄνομα Βόας ἐκ τῆς μυθώδους παραδόσεως τοῦ ὅτι τρέφεται ἐκ γάλακτος βοῶν, τὸ δὲ Συμφικτήρ ἐκ τῆς τερατιώδους δυνάμεως, δι' ἣς συνθλίβων τὸ ζῶον τὸ ὁποῖον ἠθελε συλλάβει, φονεύει, ἢ δίδει εἰς τὸ θῦμα τὸ σχῆμα τὸ ὁποῖον θέλει, διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ ἀπορρόφησιν αὐτὸ εὐκόλως. Τὸ εἶδος τούτων τῶν ὄφρων ὑπῆρχε γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς παλαιούς, οἵτινες ὠνόμαζον τοὺς ὄφεις τούτους Λυθικούς, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχομεν περιγραφὰς τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Θεοκρίτου, τοῦ Αἰλιανοῦ καὶ ἄλλων. Ὁ Πλίνιος μάλιστα, ἀναφέρει, ὅτι καὶ κατὰ τὴν Ἰταλίαν εὕρισκοντο τοιοῦτοι ὑπερμεγέθεις ὄφεις Βόαι ὠνομαζόμενοι καὶ ὅτι ἐντὸς τῆς κοιλίας ἐνός ἐξ αὐτῶν, τὸν ὁποῖον εἶχον φονεύσει ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος, εὐρέθη ἀκέραιον βρέφος τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀπορρόφῃσαι.

Ὁ Βόας γεννᾶται κυρίως κατὰ τὰς ἐρήμους τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὰς Ἰνδίας· ἔχει δὲ συνήθως μῆκος 30 ἢ 40 Γαλλικῶν ποδῶν, ἀλλ' ἐνίοτε ὑπερβαίνει καὶ τοὺς 60

ποδας, πλάτος δὲ περιφερείας 2 ποδῶν, ὥστε δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ Βόας κατέχει μεταξὺ τῶν ἐρπετῶν τὴν αὐτὴν ὡς πρὸς τὸ μέγεθος σχετικὴν τάξιν, τὴν ὁποῖαν κατέχει ὁ ἐλέφας μεταξὺ τῶν τετραπόδων καὶ ἡ φάλαινα μεταξὺ τῶν ἰχθύων.

Ὅταν ὁ Βόας σέρπται ἐν τῷ μέσῳ τῶν πεδιάδων, συνθλίβει διὰ τοῦ βάρους τοῦ σώματος αὐτοῦ πάντα τὰ ἐπὶ τὴν διόδον χόρτα καὶ ἄκανθας, ἀφίνων κατόπιν αὐτοῦ μακρὰν αὐλακὰ καὶ κινούμενος ἀργῶς καὶ κρατῶν ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν συνεχῶς δὲ στρεφόμενος ἐν αὐτῷ ἐλικοειδῶς ἀναπαύεται ἔχων ἐν τῷ μέσῳ τὴν κεφαλὴν, τὴν ὁποῖαν ἀνυψῶν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν περιβλέπει περίξ ἐαυτοῦ.

Ὅταν δὲ παρατηρήσῃ ζῶον τι, ἐκτυλίσσειται διὰ μιᾶς ὡς ἐλατήριον καὶ πίπτει ἐπ' αὐτοῦ· ἀρπάζων δὲ καὶ συνθλίβων αὐτὸ, κατακυλίει πρὸς τὸν κορμὸν δένδρου τινὸς κατὰ τοῦ ὁποῖου συσφίγγων διὰ τῶν ἀναριθμήτων αὐτοῦ πτυχῶν, φονεύει καὶ πλατύνει. Ἀκολούθως θέτων κατὰ γῆς τὸ θῦμα αὐτοῦ, καὶ δίδων εἰς αὐτὸ τὴν καταλληλοτέραν θέσιν πρὸς ἀπορρόφησιν, πρῶτον μὲν καλύπτει τὴν ἐπιφανείαν διὰ τοῦ ἰξώδους αὐτοῦ σιέλου, ἔπειτα λαμβάνων ἐντὸς τοῦ στόματος (τὸ ὁποῖον εἶναι δεκτικὸν μεγίστης ἐκτάσεως) τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος, σὺρρει αὐτὸ βαθυδὺν ὀλόκληρον ἐντὸς τοῦ οἰσφάγου αὐτοῦ διὰ τακτικῆς καὶ διαρκoῦς κινήσεως τῶν μυῶνων αὐτοῦ.

Ἡ συνήθης θήρα τῶν τετραπόδων τούτων ὄφρων εἶναι, κύνες, αἴγες, δορκαδες, πρόβατα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐνίοτε δὲ ἐφορμᾶ καὶ κατὰ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Βόας ἔχει τὴν κεφαλὴν ὡς ἐπὶ τῆς εἰκασίας, καὶ τὸν κορμὸν ὡς ἐπὶ τῆς εἰκασίας, καὶ τὸν ἰξώδη σιέλον ὡς ἐπὶ τῆς εἰκασίας.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΘΗΒΩΝ.

(Συνέχεια ἐκ τῶν ἀριθ. 17 καὶ 18.)

Παρ' Εὐριπίδῃ, Παισαίνῃ, καὶ Ἀπολλοδώρῃ αἱ Βορραῖαι πόλεις καλοῦνται Κρηναῖαι καὶ Κρηνίδες· ἴσως διότι ἔφερον εἰς τὰς ὠραίας πηγὰς τοῦ νῦν προαστείου Πυρί. Ἄλλ' ὁ Στάτιος ἀποκαλεῖ αὐτὰς Dircaea culmina (VIII. 337) καὶ Dircaea turris (X. 651). Ἔθεν ἠθέλησαν τινες νὰ εἰκασώσιν, ὅτι ἔφερον εἰς τὴν Δίρκην, τὸ ὁποῖον ὄμως ἤδη ἀρχαῖος τις Σχολιαστὴς ἀναφέρει

ὡς ἀμφίβολον « ἴσως δὲ τῇ Δίρκῃ παρέκειντο, καὶ ἀπὸ ταύτης ὠνομασθήσαν ». Ὁ Στάτιος ἠπατήθη ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, οἷον, ὅτε λέγει τὸν Ἰσμηνὸν εἰσβάλλοντα εἰς τὴν θάλασσαν (ἐν Θηβ. I. 39.). Πιθανὸν δὲ, ὅτι ἡ εὐκλεία τῆς Δίρκαιας πηγῆς ἐξηπάτησεν αὐτὸν νὰ ὠνομάσῃ καὶ τὰς εἰς τὴν πηγὴν ταύτην ἀγούσας πόλεις Δίρκαιας. (α)

Αἱ Προϊτίδες πόλεις ἔφερον εἰς τὴν Χαλκίδα· ἡ δὲ σημερινὴ ὁδὸς ἀρχεται ἀπὸ τῆς Καδμείας ὑπὸ τὸ προάστειον τῶν ἁγίων Θεοδώρων. Ὀλίγα τινὰ βήματα πρὶν διαβῆ τις τὸν Ἰσμηνὸν, ὑπάρχει ἴσως ἡ θέσις, ἐνθα ἴσταντο αἱ ἀρχαῖαι πόλεις. Ὅτι δὲ ὁ Ἰσμηνὸς παρῆρρεσεν ἐνταῦθα ἐπικυροῦται ἐκ τοῦ Αἰσχύλου (ἐν Ἔπτά. 378. καὶ ἐφεξ.) Πρὸ τῶν πυλῶν ἔκειντο οἱ τοῦ Μελανίππου καὶ Τυδέως τάφοι (Παισ. IX. 48. 4. καὶ ἐφεξ.). Ὁ Μελανίππος φονεύσας, ὡς ἱστορεῖ ὁ Παισαίνης, τὸν Τυδέα ἔπεσε καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Ἀμφιάρου. Ἀλλὰ καὶ ὁ Αἰσχύλος θέτει ὡσαύτως κατὰ ταύτας τὰς πόλεις τὸν Τυδέα καὶ τὸν Μελανίππον· τὸν δὲ Ἀμφιάρον ἱστάμενον ἐν τῇ μάχῃ πλησίον τοῦ Τυδέως, διὰ νὰ τὸν ἐκδικήσῃ, κατὰ τὰς Ὀμολωίδας· τανάπαλιν δὲ ὁ Εὐριπίδης τὸν μὲν Τυδέα θέτει κατὰ τὰς Ὀμολωίδας, τὸν δὲ Μελανίππον, κατὰ τὰς Προϊτίδας. Καὶ ὁ Ἀπολλοδώρος δὲν ἀπομακρύνει ἀπ' ἀλλήλων τοὺς δύο ἥρωας, ἔταν τὸν μὲν Τυδέα τοποθετῆ κατὰ τὰς Κρηναῖας, τὸν δὲ Ἀμφιάρον κατὰ τὰς Προϊτίδας.

Ἐκ τῶν διηγήσεων δὲ τούτων εἰκάζεται, ὅτι πρὸς τὰς Προϊτίδας κατὰ μὲν βορρᾶν ἐγεινιάζον αἱ Κρηναῖαι, κατὰ δὲ μεσημβρίαν, αἱ Ὀμολωίδες. Κατὰ τὸν Ἀπολλοδώρον ἐρευνῆν ὁ Ἀμφιάρος παρὰ τὸν Ἰσμηνὸν, ὅτε αἰφνης ἀνοιχθεῖσα πρὸ αὐτοῦ ἡ γῆ, καὶ αὐτὸν καὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ κατέπιε. Τὸν τόπον τούτον εἶδεν ὁ Παισαίνης (IX. 8. 2.) ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰς Θήβας πορευόμενος· ἄρα πρὸς τὸν Ἰσμηνὸν. Φαίνεται λοιπὸν ἐντέθεν πολὺ πιθανὸν, ὅτι αἱ Ὀμολωίδες πόλεις βο-

(α) Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ἐνταῦθα, ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο τοῦ Παισαίνου IX. 8.3. « ἀπὸ τοῦδε τοῦ Νηΐδος τὰς πόλεις » κλπ. θῆναι ταύτας· πόλεις δὲ Κρηναῖας, τὰς δὲ « ἀνίγνωθι τε » ἴψίστας ἐπὶ λόγῳ τοῦδε ὠνομάσας « ζοῦσιν » ἔχει τὴν ἐξῆς ἔννοιαν· « λέγουσίν τις, ὅτι αἱ Νηΐται πόλεις ἐλαβον τὴν ἐπωνυμίαν ὑπὸ τοῦ Νηΐδος, υἱοῦ τοῦ Ἀμφίονος, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπωνομάζουσι καὶ τὰς Κρηναῖας καὶ τὰς Ἰψίστας »· δηλ. ἀπὸ τινος Κρηναίου καὶ Ἰψίστου· τὰ δὲ δύο ταῦτα ὀνόματα ἀπακτώνται καὶ αὖθις παρὰ Στάτιον μεταξὺ τῶν Θηβαίων ἡρώων.

ρειανατολικῶς ἔφρον εἰς τὸν Ἰσμήμιον λόφον, τὸ ὅποιον καὶ ὁ Στέφανος φαίνεται σημειῶν ἐν λέξει 'Ομόλη (« καὶ Θηβῶν αἱ πρὸς τῷ ὄρει 'Ομολώιδες πύλαι »). Πρὸ τῶν πυλῶν ὑπῆρχεν ἴσως ἱερὸν τι 'Ομολωῖον, ἐνθα ἡ τῶν Ὀμολωῖων ἐορτὴ ἐτελεῖτο. (Περὶ τούτου ἰδὲ Ὀττοφρέδον Μύλλερρον ἐν Βοιωτικῷ Ὁρχομενῷ σ. 233.) Ἐπειδὴ δὲ κατὰ Πausανίαν (IX. 8. 3.) οἱ ἐξωσθέντες ὀπαδοὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἐπτοκλέους, ἀνακληθέντες ὑπὸ τοῦ Θερασάνδρου, παιδὸς τοῦ Πολυνείκου, εἰσῆλθον διὰ τούτων τῶν πυλῶν, νομίζω, ὅτι τὰ πρὸ αὐτῶν τελούμενα Ὀμολωῖα ἦσαν ἐξελαστικὴ ἐορτὴ ἀντιφερομένων πολιτικῶν φατριῶν. Τὴν ἡμετέραν δὲ ταύτην εἰκασίαν ἐπικυροῖ παρὰ τῷ Σουῖδα καὶ ὁ Ἰστρός, ὅστις παράγει τὴν λέξιν 'Ομολωῖος ἀπὸ τοῦ Αἰολικοῦ ὄμολον, τοῦ σημαίνοντος τὸ ὁμοιοθητικὸν καὶ εἰρηνηκόν.

Πρὸ τῶν Προϊτίδων πυλῶν εἶδεν ὁ Πausανίας τοὺς τάφους τῶν υἱῶν τοῦ Οἰδίποδος, πεσόντων πρὸ τῶν Νηϊτῶν μνημονεύων δὲ συγχρόνως καὶ τοῦ κενοταφίου τοῦ Τειρεσίου, τὸ ὅποιον ἐδεικνύετο ἀπέχον ἐκεῖθεν 15 σταδίους, δὲν προσδιορίζει, ἂν ἐκεῖτο κατὰ τὴν εἰς Χαλκίδα μεγάλην ὁδόν, ἢ κατ' ἄλλην τινὰ διεύθυνσιν. Ἐπειτα ἀναφέρει τὴν Οἰδιποδῖαν πηγὴν, καὶ πλησίον ἐκεῖ τὸν τάφον τοῦ Ἐκτορος καὶ τὸν τοῦ Ἀσφοδίκου, ἐξ ὧν ὁ τελευταῖος λέγεται, ὅτι ἐπὶ τῆς πολιορκίας τῶν Ἀργείων ἐφόνευσεν τὸν Παρθενοπαῖον. Ἄλλ' ἡ ἔκφρασις τοῦ Πausανίου « ἔστι δὲ καὶ » ἀφίνει τὴν θέσιν τῆς Οἰδιποδῖας ἀόριστον, ἂν καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπομένου κεφαλαίου (19) « ἐπὶ ταύτῃ τῇ λεοφόρῳ ἐστὶ Τευμισσοῦς » μαρτυρεῖ, ὅτι εὐρίσκεται πρὸ τῶν Προϊτίδων καὶ νομίζω, ὅτι ἡ μὲν δωδεκάκρονος βρύσις τῶν ἀγίων Θεδώρων εἶναι ἡ Οἰδιποδία, εἰς δὲ τῶν γεωλόφων, τῶν κειμένων βήματά τινα πρῶτέρω ἐξ ἀριστερῶν τῆς ὁδοῦ, ὁ τάφος τοῦ Ἐκτορος, τοῦ ὁποῦ τὰ ὄστα κατὰ τινα χρησμὸν κομισθέντα εἰς Θήβας, ἐτάφησαν ἐκεῖ ὑπὸ τινα γεωλόφον (Ἀνθολ. Ἑλλ. II. σ. 755. μέγας τύμβος.). Τὴν σκιάν δὲ αὐτοῦ ἐπεκαλοῦντο εἰς βοήθειαν οἱ ἐν ἀνάγκαις πολέμου εὐρισκόμενοι. (Λυκόφρ. 1489 καὶ ἐφεξ. Σχολ. H. XIII ἐν ἀρχῇ.). Ὁ τόπος, ἐνθα ἔκειτο τεθαμμένος, προσηγορεύετο Διὸς γονὰς, ὡς ὁ τόπος τῆς τοῦ Διὸς γεννήσεως παρὰ τοῖς Θηβαίοις νομιζόμενος ὑπὸ δὲ τοῦ Λυκόφρονος καλεῖται ποιητικῶς γεγεθλία πλάξ, καὶ ὡς κατὰ τὰ τεῖχη τῶν Θηβῶν κείμενος ἀναφέρεται (στ. 1209. σὲ σπαρτὸς λεῶς ἀξεί Καλύδρου τύρσιν κτλ.).

Λέγεται δὲ ἡ Οἰδιποδία λαβοῦσα τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῆς ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ καθάρσεως τοῦ Οἰδίποδος ἀπὸ τοῦ αἵματος τῆς μητρογονίας. Πλησίον αὐτῆς ἀνήγειρεν ὁ Σύλλας, νικήσας τὸν Ἀρχέλαον, θέατρον, ἐνθα ἐπανηγύρισεν Ἑλληνικῶς τοὺς τῶν νικητηρίων ἀγῶνας (Πλούταρχ. ἐν Σύλ. 19. ἐν Θήβαις περὶ τὴν Οἰδιποδῖαν κρήνην). Πάντα δὲ ταῦτα, ἅμα δὲ καὶ αἱ ἐκφράσεις, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται ὁ Πλούταρχος, ὁ Λυκόφρων, τὰ Ἐπιγράμματα, καὶ ὁ Σχολιαστὴς ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ Οἰδιποδία καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἐκτορος ἔκειντο παρὰ τὰ τεῖχη τῶν Θηβῶν (Ἐξέτξ. εἰς Λυκόφρ. 1194. τὰ τοῦ ἥρωος λείψανα ἔθεντο περὶ τὴν Οἰδιποδῖαν κρήνην ἐν Θήβαις, κτλ. 1206 σὲ, Ἐκτορα, ἀξεί ὁ σπαρτὸς λεῶς εἰς τὰς Θήβας, τὴν τύρσιν καὶ τὸ τεῖχος τοῦ Καλύδρου παρὰ βλ. αὐτῶν. καὶ στ. 1208 καὶ ἐφεξ.) Ὁ χρησμὸς (Πausan. IX. 18. 4.) λέγει « Ἐκτορος ὄστέα κομισαντες εἰς οἶκον » (Ἀνθολ. Ἑλλ. II. σ. 755. ἐπὶ Ἐκτορος κειμένου ἐν Θήβαις. » Ἐτερον ἐπιγράμμα παρὰ Ἐξέτξ. εἰς Λυκόφρ. 1194 ἀναφέρει τὰς Διὸς γονὰς ἐν Θήβαις, σημαίνοντας διὰ τῆς ἐπωνυμίας Μακάρων νῆσοι.) Οὕτως εὐρίσκεται ἴσως καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἀσφοδίκου, τοῦ διαπρέψαντος κατὰ τὴν τῶν Ἀργείων πολιορκίαν, πλησίον τῶν τευχῶν, ὅπου ἦσαν τεθαμμένοι καὶ οἱ ἄλλοι ἥρωες. Ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Σολίνος ἀναφέρουσι τὴν Οἰδιποδῖαν μετὰ τῶν ἀξίων λόγου τῆς Βοιωτίας πηγῶν. Τὴν σήμερον δὲ δεῖκνύουσιν οἱ Θηβαῖοι τὴν δωδεκάκρονον κρήνην ὡς τὸ κάλλιστον τῆς πόλεως κόσμημα.

Μετὰ περιήγησίν τινα εἰς τὴν Ἀθηδῶνα ἐπιστρέφει ὁ Πausanίας (κεφ. 23.) εἰς τὰς Προϊτίδας πύλας, διὰ τὰς ὁδηγήσῃ ἐντεῦθεν εἰς τὴν Αἰρέσειαν. Ἡ νῦν ἐκεῖσε ἄγουσα ὁδὸς χωρίζεται πλησίον τῆς Οἰδιποδῖας ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Χαλκίδα φερούσης, καὶ στέφεται ἐξ εὐωνύμων διὰ τοῦ πεδίου. Ἐάν δὲ υποθεσώμεν ὅτι αἱ ὁδοὶ καθ' ὅλου εἶναι ἐτι αἱ αὐταί, ὀρίζεται ἐντεῦθεν ἡ θέσις τοῦ ἥρωος καὶ τοῦ σταδίου τοῦ Ἰολαίου, καὶ τοῦ γειτνιαζόντος Ἱπποδρόμου (Πaus. IX. 23. 1 καὶ ἐφεξ. Ἀρρίαν. Ἀνάβασ. Ἀλεξάνδρ. 1. 7.), τοῦτ' ἐστὶ κατὰ τὸ κάτω μέρος, ἀρκτικῶς πρὸς τὴν Οἰδιποδῖαν, κατὰ τὴν εἰς Καρδίτσαν ὁδόν.

Ὁ Πausanίας ἐπανελθὼν εἰς Θήβας ἀπὸ τῆς εἰς Αἰραΐσειαν, Κώπας, καὶ Λάρυμνον περιήγησεως, ἀπέρχεται (κεφ. 25.) διὰ τῶν Νηϊτῶν πυλῶν εἰς τὰς Θεσπιάς. Πλησίον τῶν πυλῶν τούτων εἶδε τὸ μνημα τοῦ Μενοικέως, ὅστις ἐφόνευσεν ἑαυτὸν ἐκουσίως ἂνω τοῦ σπηλαίου τοῦ δράκοντος, τοῦ ὄντος, ὡς ἀνωτέρω

ἐσημειώσαμεν, ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Δίρκης. Οὐχὶ μακρὰν τοῦ μνημάτος τούτου ἐδεικνύετο ὁ τόπος, ὅπου οἱ ἀδελφοὶ Ἐπτοκλῆς καὶ Πολυνείκης, μονομαχήσαντες, ἐφόνευσαν ἀλλήλους. Ὁλος δὲ ὁ τόπος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο Σύρμα Ἀρτιγόρης. Ἐντεῦθεν διαβάς ὁ Πausanίας τὸν ποταμὸν Δίρκην, εἶδε τὰ εἰρήπια τῆς οἰκίας τοῦ Πινδάρου, καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Δινδυμένης ἢ Ρέας. Ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος σεβασθεὶς τὴν οἰκίαν τοῦ μεγάλου ποιητοῦ ἴσα τῶν ἱερῶν τῶν θεῶν, δέσσωσεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς γενικῆς καταστροφῆς. Εἰκασίαν δὲ τινα, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασα ἀλλαχοῦ, ὅτι ἡ πατρίς τοῦ Πινδάρου αἱ Κυνὸς Κεφαλαὶ κείνται ἴσως παρὰ τὴν Ἰλην, πρέπει νὰ ἀκυρώσω ἐνταῦθα διότι ὁ Πίνδαρος ἐγεννήθη ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὸν ναὸν τῆς Ρέας, ἐν Κυνὸς κεφαλαῖς, ὅπου μετὰ ταῦτα κατόκει. (Φιλοφρατ. Εἰκόν. II, 12. — Θωμ. Μάγιστρ. ἐν βίῳ Πινδάρου. Παράβλ. καὶ τὴν ἔμμετρον βιογραφίαν αὐτοῦ. Σχολ. Πινδ. εἰς Πύθ. III 137. 139.) Αἱ Κυνὸς κεφαλαὶ ἄρα πρέπει νὰ ἀναζητηθῶσιν ἔξω τῶν Νηϊτῶν πυλῶν, πέραν τῆς Δίρκης, ἐπὶ τῆς εἰς Θεσπιάς ἀγούσης ὁδοῦ, καὶ μάλιστα τοσοῦτον πλησίον ἴσως ἔκειντο, ὥστε ἠδύνατο νὰ ἐκκληρθῶσιν ὡς χωρίον τῶν Θηβῶν (Στέφ. Βυζάντ. ἐν λέξ. Κυνὸς κεφαλαί. Περὶ τῆς θέσεως αὐτῶν πρὸς τὰς Θεσπιάς παράβλ. Εσνοφ. Ἑλλην. 5, 4, 15, 6, 4, 5, Ἀγησίλ. II. 22.)

παρὰ τὸν ὅτι κατεκράθησαν εἰς νεοκρατίαν

ἐν τῷ ὄρει τῶν νεοκρατίων

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

καὶ ἐκείνην ἐκείνην ἐκείνην

παρεδέχθη τοσοῦτον εὐχαρίστως τὰς ἀπονενοημένας ἀπάτας τινων δοκισισόφων ὑλιστῶν, ὥστε καταντήσας καὶ αὐτὸς φιλόσοφος τοῦ συμμοῦ δὲν ἐπίστευεν οὔτε θεῖαν πρόνοιαν, οὔτε μέλλουσαν κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν, οὔτε τὴν ὑπαρξίν τῶν δαιμόνων διετήρησεν ὅμως ἀπαρμείωτον τὸν ἐκ νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας ἐμπνευσθέντα εἰς αὐτὸν τρόπον πρὸς τὰ φαντάσματα, καὶ καθ' ἡλικίαν ἐπι δεκαεπτὰ ἐτῶν ἐκυριεύετο ἀκουσίως ὑπὸ ἀκατανόητου πρὸς αὐτὰ φρίκης ὁσάκις ἔμενε μόνος.

Κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων συνείθιζε νὰ μεταβαίνει ἐκ Παρισίων εἰς Τουλούζην πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ· εἴτε δὲ ἐξ ἰδιοτροπίας, εἴτε ἐνεκα ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων, ἔκαμνε πάντοτε πεζὸς τὴν ὁδοπορίαν ταύτην. Μεταβαίνων δὲ ποτε εἰς Τουλούζην, καὶ ἰδὼν καθ' ὁδὸν ἀμπελῶνα πλήρη σταφυλῶν, εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ἀνυποστόλως, καὶ δυνάμει τοῦ δικαιώματος τῶν μαθητῶν, οἵτινες φρονοῦσιν ὅτι ἀνήκει εἰς αὐτοὺς πᾶν ὅ,τι συναντήσωσιν, ἐπλήρωσεν ἀφρόνως τὴν κοιλίαν, τὰς χεῖρας καὶ τὰ θυλάκια τῶν φορεμάτων αὐτοῦ ἐκ τῶν σταφυλῶν τῆς ξένης ἀμπέλου. Ἐπειδὴ δὲ κἀνεὶς δὲν εἶδεν αὐτὸν διαρπάζοντα τὰς σταφυλάς, ἐξῆλθε παιδρὸς τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τινος ὥρας ἐφθασεν εἰς πενιχρὸν τι ξενοδοχεῖον, ὅπου εἰσῆλθε ν' ἀναπαυθῆ κατὰ τὴν πλησιάζουσαν νύκτα. Ὁ ξενοδόχος κατόκεισεν αὐτὸν ἐν τινι χαμηλῷ θαλάμῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ξενοδοχεῖου· ἡ δὲ σιωπὴ τῆς ἐσοχῆς, καὶ ἡ δυσπεψία ἴσως τῶν σταφυλῶν, ἠξήσαν τοὺς συνήθεις τρόμους τοῦ νέου μαθητοῦ· περίφοβος παρετήρησεν ὅλας τὰς γωνίας τοῦ θαλάμου, καὶ βεβαιωθεὶς ὅτι δὲν ὑπῆρχεν οὔτε καπνοδόχος, οὔτε παράθυρον ἀνοικτὸν κατεκλίνθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ· ἀλλὰ πρὸς τοὺς συνήθεις ἀλλοκότους αὐτοῦ φόβους ἡ κλοπὴ τῶν σταφυλῶν καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἐκδικήσεως τῶν προστατιδῶν τῶν ἀμπέλων νυμφῶν κατεσπάραττον τὴν φαντασίαν αὐτοῦ καὶ κατεκράτουν αὐπνον δι' ὅλης τῆς νυκτός· περὶ τὴν αὐγὴν ἀπεκοιμήθη, καὶ τερατώδες ὄνειρον κατετάραξε τὸν στιγμιαῖον αὐτοῦ ὕπνον.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Ὁ μαθητής.

Οἱ γονεῖς καὶ οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι μαθητοῦ τινὸς ἐκ τῆς Γαλλικῆς πόλεως Τουλούζης, εἶχον ἐμπνεύσει εἰς αὐτὸν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τοσοῦτον φόβον διὰ τὰ φαντάσματα καὶ τὰ κακοποιὰ πνεύματα, ὥστε καθ' ἡλικίαν δεκαπέντε ἐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῆ μόνος ἐν τινι θαλάμῳ, χωρὶς νὰ κυριευθῆ ὑπὸ φρίκης καὶ τρόμου τῆς καταπεπληγμένης αὐτοῦ φαντασίας δύο καὶ τρεῖς ὥρας πρὸ τοῦ ν' ἀποκοιμηθῆ.

Μεταβάς δὲ εἰς Παρισίους διὰ νὰ τελειοποιηθῆ ἐκεῖ, καὶ μὴ ἔχων ὀρθὰς βάσεις τῶν ἀληθῶν ἀρχῶν τῆς θρησκείας καὶ ἠθικῆς, ἤκουσε καὶ

κατέπληξαν ἐπὶ τοσοῦτον τὸν λέοντα, ὡς μὴ ἀκούσαντα ποτὲ φωνὴν ταύρου, ὥστε ἔμεινεν ἔκστατικός, ἀλλ' ἀπέκρυψε τὴν δειλίαν αὐτοῦ, ὡς τὸ εἶκος, εἰς τὰ περιεσῶτα ζῶα· ἐκεῖ παρευρέθησαν καὶ δύο θῶες, ἀμφοτέροι νοήμονες· ἀλλ' ὁ μὲν, Στεφανίτης ὀνομαζόμενος, ἦτον ἀπλούστερος καὶ εἰλικρινής, ὁ δὲ, Ἰχνηλάτης καλούμενος, εἰς ἄκρον πονηρός, δόλιος καὶ πανούργος, ὅστις, καὶ λέγει πρὸς τὸν Στεφανίτην « διατὶ ὁ λέων ἴσεται ἀκίνητος καὶ σιωπηλὸς ἐναντίον τῆς συνθηρίας αὐτοῦ; » τί δύνασαι νὰ ὠφελῆθῃς, ἀπεκρίθη ὁ Στεφανίτης, ἀπὸ τοιαύτας ἀσημάντους περιεργείας; ἡμεῖς εἴμεθα ὑπήκοοι τοῦ λέοντος, εἴμεθα εἰς παντελεῖ ἀσφάλειαν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ, καὶ ἔχομεν ἄφθονα τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τροφήν μας· τίς ἡ χρεία νὰ ἐρευνῶμεν πράξεις βασιλέων καὶ σκέψῃς αὐτῶν; ἀπεχε ἀπὸ τοιαύτας περιεργείας, καθότι ὅστις μετέρχεται λόγους ἢ ἔργα μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτὸν, ὑποπίπτει εἰς τὸ δυσύχημα τοῦ πύθκου, ὅστις μυθολογεῖται, ὅτι παρατηρήσας ποτὲ τέκτονά τινα σκίζοντα μέγα ξύλον διὰ δύο σφηνῶν, ἐξ ὧν ἀφαιρῶν τὸν ἕνα ἀντικατέθετε τὸν ἄλλον, καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἰδίου ξύλου ὡς ἐφ' ἵππου, καιροφυλακτῆσας ὁ ῥηθεὶς πύθκος τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ τέκτονος ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ξύλου καὶ ἐπεχειρίσθη τὴν αὐτὴν ἐργασίαν· ἀλλὰ τί συνέβη; ἐπειδὴ ὁ πύθκος ἀφαίρεσε τὸν ἕνα σφήνα πρὶν καταθεῖν τὸν ἄλλον, συνεθλίφθησαν ἐν τῷ ξύλῳ οἱ μηροὶ αὐτοῦ καὶ οὐ μόνον ἔμεινεν ἡμιθανής, ἀλλὰ καὶ ἐπελθόντος τοῦ τέκτονος ἐτιμωρήθη ὑπ' αὐτοῦ ἀνιλεῶς· τὰ αὐτὰ θέλεις πάθει καὶ σὺ, ἔνεκα τῶν ἀνοήτων σου παρατηρήσεων καὶ περιεργειῶν. »

« Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ἰχνηλάτης, πλὴν δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ μικρὰν τινα φιλοτιμίαν εἰς τὸ νὰ ἀλλάξωμεν θέσιν; εἶναι ἴδιον μικροῦ καὶ περιωρισμένου πνεύματος τὸ νὰ ἀρκῆται εἰς μικρὰ πράγματα, καὶ νὰ περιορίζηται εἰς μόνον αὐτὰ· καθότι καὶ ὁ κύων εὐχαριστεῖται εἰς μικρὸν καὶ ξηρὸν ὄσου· ἀλλ' ὁ ὑψηλόνοος δὲν εὐαρεστεῖται εἰς εὐτελεῖ καὶ χαμηρῆ πράγματα, ἀλλὰ ζητεῖ τὰ εὐκλεῖα καὶ μεγάλα·

ὁ λέων διώκων λαγῶν, ἐὰν ἀνακαλύψῃ κάμηλον, ἐπιστρέφει ἀμέσως πρὸς ἐκείνην, παραβλέπων τὸν λαγῶν ὡς εὐτελεῖ· καὶ ὁ κύων σείει κολακευτικῶς τὴν κέρκον δι' ὀλίγον ἄρτον· ἀλλ' ὁ ἐλέφας καταφρονεῖ καὶ δὲν δέχεται τὰς προσφερομένας αὐτῷ τροφάς, εἰμὴ διὰ μεγάλων περιποιήσεων καὶ παρακινήσεων· ὁ δὲ γενναῖος καὶ ἔνδοξος, ἂν δὲν ζῆσῃ καὶ πολλὰ ἔτη, θεωρεῖται μακρόβιος· ἐκεῖνος δὲ ὅστις ζῆ περιωρισμένως καὶ πενιχρῶς, μὴ ὠφελῶν οὔτε ἑαυτὸν οὔτε ἄλλους, θεωρεῖται βραχύβιος, ἂν καὶ ἤθελε φθάσῃ εἰς βαθύτατον γῆρας.

« Ἐκφράζεσαι καλῶς, φίλε μου, ἀπεκρίθη ὁ Στεφανίτης, πλὴν δὲν πρέπει ὁ καθείς νὰ ὑπερβαίνει τὰ ἴδια ὄρια, καὶ ὅταν τιμᾶται ὑπὸ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ πρέπει νὰ εὐχαριστεῖται εἰς τοῦτο· διὸ καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐμμένωμεν ἐν τὸς τῶν ὀρίων ἡμῶν » — καὶ ὁ Ἰχνηλάτης ἀπεκρίθη « αἱ τιμαὶ καὶ τὰ ἀξιώματα εἶναι κοινὰ εἰς ὅλους, καὶ ὁ μεγαλόνοος ζητεῖ πάντοτε τὰ μεγάλα, ἐξ ἐναντίας ὁ μικρόνοος εὐχαριστεῖται εἰς τὰ πρόχειρα καὶ οὐτιδανὰ, διότι εἶναι δύσκολον τὸ νὰ πηδῆσῃ τις εἰς τὰ ἄνω, καὶ εὐκολον τὸ νὰ πηδῆσῃ εἰς τὰ κάτω· καθὼς ἡ πέτρα πίπτει εὐκόλως πρὸς τὰ κάτω, ἀλλ' ἀναβαίνει μὲ δυσκολίαν πρὸς τὰ ἄνω· πρέπει λοιπὸν ἡμεῖς νὰ ζητῶμεν τὰ ὑψηλὰ ὅσον δυνατόμεθα, καὶ νὰ μὴν εὐχαριστῶμεθα εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν εὐρισκόμεθα, ἔχοντες τὸν τρόπον νὰ μεταδῶμεν εἰς ὑψηλοτέραν· θέλω ἐπομένως ὠφελούμενος ἐκ τῆς ἐνεσώσεως περιεργείας τοῦ λέοντος, καθ' ἣν βλέπω αὐτὸν τεθορυβημένον καὶ ἄθυμον, νὰ συνομιλήσω καὶ νὰ σχετισθῶ ἰδιαιτέρως μετ' αὐτοῦ, καὶ ἴσως ἀξιωθῶ καὶ ἀξιώματός τινος παρ' αὐτοῦ. »

« Καὶ πῶς ἐγνώρισας, λέγει ὁ Στεφανίτης, ὅτι ὁ λέων εὐρίσκεται εἰς τοσαύτην ταραχήν; » Ἰγνωρίζω τοῦτο, εἶπεν ὁ Ἰχνηλάτης, διότι ὁ ἀγχνίνοος δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὰ κρυπτά διανοήματα τοῦ πλησίον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος καὶ τῶν κινήσεων αὐτοῦ » — « καὶ πῶς ἐλπίζεις νὰ εὐαρεσῆσῃς εἰς τὸν λέοντα (εἶπεν ὁ Στεφανίτης), σὺ ὅστις ποτὲ δὲν ὑπηρετήσας

βασιλέα, οὔτε γνωρίζεις κἄν πῶς πρέπει νὰ παρουσιασθῆς, καὶ νὰ συνομιλήσῃς μετὰ βασιλέως; » — « ὁ φρόνιμος, ἀπεκρίθη ὁ Ἰχνηλάτης, δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ εἰς πᾶν ἐπιχειρήματα, καὶ διόλου ἄπειρος ὢν, ὁ δὲ μωρός καὶ ἀνόητος σφάλλει καὶ εἰς ὅσα ἐγυμνάσθῃ. » — « Ἄλλ' οἱ ἡγεμόνες, εἶπεν ὁ Στεφανίτης, ἐξ ἔθους ἐναγκαλίζονται τοὺς πλησιεστέρους, καὶ ὄχι τοὺς καλητέρους, καὶ εἰς τοῦτο ὁμοιάζουσι τὸ κλῆμα, τὸ ὁποῖον αὐτομάτως περιπλέκεται μετὰ τῶν πλησιεστέρων σωμάτων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν καλητέρων· πῶς λοιπὸν δύνασαι νὰ ἐλκύσῃς τὴν εὐνοίαν τοῦ λέοντος, ὢν μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ; » — « Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ἰχνηλάτης, ἀλλὰ γνωρίζω τοὺς νῦν εὐνοουμένους, οἱ ὅποιοι ἀπ' ἀρχῆς δὲν εὐνοοῦντο, βαθμηδὸν ὁμῶς ἀπέκτησαν τὴν εὐνοίαν, καὶ ἐπροχώρησαν.

« Ὅθεν καὶ ἐγὼ γνωρίζω, ὅτι ὁποῖος διατρίβει πλησίον εἰς ἡγεμόνας, ἐὰν νικᾷ τὰ ἑαυτοῦ πάθη καὶ δεικνύει ὑπομονὴν καὶ εὐπειθειαν πρὸς πάντας, προχωρεῖ ταχέως, ἐλπίζω νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ. » — « Ὑπόθεσις λοιπὸν τώρα, λέγει ὁ Στεφανίτης, ὅτι ἐπλησίασας εἰς τὸν λέοντα· τίνι τρόπῳ δύνασαι νὰ εἰσχωρήσῃς εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ; » — « Ὅταν πλησιάσω αὐτὸν, λέγει ὁ Ἰχνηλάτης, θέλω ἐξιχνιάσει τὰ φρονήματα καὶ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, καὶ θέλω βαδίζει ἀείποτε κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συμμορφούμενος καὶ μετὰ τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω νὰ κατορθώσω μετὰ ἐπιτηδειότητος, ὡς διὰ τοῦ τρόπου μου νὰ ἐλκύσω τὴν πλήρη αὐτοῦ εὐνοίαν καὶ νὰ μὲ προτιμήσῃ ἐκ πάντων τῶν ζώων· διότι ἐν ἰσχύει τῆς ἀγχνιότητος δύναται τις καὶ τὴν ἀλήθειαν νὰ παραμορφώσῃ καὶ τὸ ψεῦδος νὰ καλλωπίσῃ διὰ τοῦ προσωπείου τῆς ἀληθείας· ὡς καὶ ὁ ἐπιτηδεῖος ζωγράφος δύναται νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν, παριστῶν εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ὑπαρκτικὴ κίνησις εἰς αὐτούς. »

« Ἐὰν καὶ ἀπεφάσις τοῦτο, εἶπεν ὁ Στεφανίτης, πρέπει ὁμῶς ἀείποτε νὰ φοβῆσαι τὴν οἰκειότητα τοῦ βασιλέως· διότι οὐδεὶς τῶν

φρονίμων ἐπιχειρεῖται ἀπερισκέπτως καὶ ἀνευ φόβου τρία πράγματα, ἐξ ὧν δυσκόλως δύναται νὰ διατηρηθῇ ἀβλαβής· τὴν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας δηλαδὴ οἰκείωσιν, τὴν χρῆσιν τοῦ δηλητηρίου φαρμάκου, καὶ τὸ νὰ ἐμπιστεύηται τὸ μυστικὸν αὐτοῦ εἰς γυναῖκας· διότι ὁ βασιλεὺς συγκρίνεται πρὸς ὑψηλὸν καὶ δύσβατον ὄρος, ὠραιοσμένον ὑπὸ διαφόρων καρπίμων δένδρων καὶ λαμπρῶν ἀνθῶν, κατοικούμενον ὁμῶς ὑπὸ διαφόρων ἀγρίων θηρίων καὶ λεόντων, καὶ τοῦ ὁποῖου ὄρους καὶ ἡ ἀνάβασις εἶναι δύσκολος, καὶ ἡ κατοικία μετὰ τὴν ἀνάβασιν ἐπικίνδυνος. » — « Τοῦτο εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ Ἰχνηλάτης, ἀλλ' ὅστις φοβεῖται ὑπὲρ τὸ δέον τοὺς κινδύνους, δὲν ἀπολαμβάνει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ, καὶ μένει ἀείποτε ἀσήμαντος· ὁ μικρόψυχος καὶ δειλὸς ἄνθρωπος ἀποφεύγει βέβαια τὰς βασιλικὰς ὑπηρεσίας, τὰς θαλασσοπλοίας, τοὺς πολέμους καὶ ἄλλας κρισίμους καὶ ἐπικινδύνους ἐπιχειρήσεις. » — Εἰς τοῦτο ποτὲ δὲν θέλομεν συμφωνήσει, λέγει ὁ Στεφανίτης, εἶσαι λοιπὸν κύριος τῶν πράξεών σου. » (ἀκολουθεῖ.)

Η ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΠΗΛΕΙΟΥ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
τοῦ Συνταγματικοῦ.

« Ἡ κοινωνικὴ κατάστασις τῶν γυναικῶν, λέγει τις τῶν νεωτέρων φιλοσόφων, εἶναι τὸ βαρόμετρον τοῦ πολιτισμοῦ τῶν λαῶν· διότι παρὰ μὲν τοῖς βαρβάρους ἔθνεσιν αἱ γυναῖκες εἰσὶ δούλαι, παρὰ δὲ τοῖς πεπολιτισμένοις ἰσότημοι, παρὰ δὲ τοῖς διεφθαρμένοις κυραὶ. » Ἄλλ' ὁ γενικὸς οὗτος ὀρισμὸς ἐπιδέχεται ἱκανὰς ἐξαιρέσεις· διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες εἶχον φθάσει εἰς τὸ ἑπακρον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὅτε ἀκόμη κατήντησαν εἰς τὴν διαφθοράν, αἱ γυναῖκες παρ' αὐτοῖς ἦσαν μᾶλλον δούλαι, ἢ ἰσότημοι καὶ κυραὶ· τὰ δὲ ἔθνη τῆς Ἀσίας διετήρησαν ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας τὸν αὐτὸν περιορισμὸν ἀπαρραλλοίωτον καὶ ἀνεπηρέαστον πάντοτε καθ' ὅλας τὰς φάσεις τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν καταστάσεως· ἐξ ἐναντίας τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἔ-

ως να λαλή την καθομιλουμένην ἀπλοελληνικὴν (α).
 Ὁ Κόμης Γυιλφόρδος ἀναχωρήσας ἐξ Ἰθάκης περιηγήθη τὰς Ἀθήνας καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη. Μετὰ δὲ τὴν ἀκριβῆ ἐπιθεώρησιν τῶν θαυμαστῶν λειψάνων τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, μετέβη εἰς τὴν πλησιόχωρον στερεάν διὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ περίφημα κοινόδια τοῦ ὄρους Ἄθωνος, καὶ μετὰ ταῦτα περιῆλθε τὴν Σμύρνην, Κύπρον, Ἀλεξάνδρειαν, Ἱερουσαλήμ καὶ Κωνσταντινούπολιν. Αὕτη ἢ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν περιήγησις κῆξησε τοσαῦτον τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας κλίσιν αὐτοῦ, ὥστε ἐπιστρέψας εἰς Κέρκυραν ἐνηγκαλίσθη δημοσίως τὸ δόγμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, δώσας τὴν ἐμολογίαν τῆς πίστεως αὐτοῦ καὶ βαπτισθεὶς ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἰπεραγίας Θεοτόκου, τῆς παρὰ τῶν Κερκυραίων καλουμένης *Μαρδρακίνας*, ἐνώπιον τοῦ τότε ἐκτελοῦντος χρέη Μητροπολίτου Παναγιωταρίτου Πρωτοπαπᾶ Κερκίρας Δημητρίου Πετρετίνου, πρὸς τὸν ὁποῖον, ἐρωτήσαντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν οὗτος ἐζήτηε νὰ δεχθῆ τὸ Ἀνατολικὸν τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως δόγμα, ὁ Κόμης Γυιλφόρδος ἀπήντησεν αὐτολεξεῖ α ἡ μόνη αἰτία εἶναι ἡ ἐντελής πεποιθῆσις μου τοῦ ὅτι ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐφύλαξεν ἀπαρλλοίωτα ὅλα τὰ δόγματα, ὅσα ἐδίδαξαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν· ἔλαβον δὲ τὴν πεποιθῆσιν ταύτην ἀφοῦ μὲ θαυμασμὸν μου εἶδον τὰς τελετὰς τῆς ἱεράς Λειτουργίας ἐν τῷ Πατριαρχείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως (β).

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1818, ὅτε ὁ παρὰ τῆς μεγάλης Βρετανίας εἰς τὸ Ἴόνιον Κράτος χορηγηθεὶς Συνταγματικὸς Χάρτης ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Λόρδου μεγάλου Ἀρμοστοῦ Θωμᾶ Μαιτλάνδου, ἐλήφθη ἐπίσης πρόνοια καὶ περὶ τῆς συστάσεως Ἀκαδημίας, κατὰ τὴν ρητὴν διαταγὴν τοῦ 23ου ἀρθροῦ

(α) Ἡ εἰς τὸ Ἑλληνιστὶ γράφειν ἕως τοῦ Κόμητος Γυιλφόρδου ἀποδεικνύεται καὶ ἐξ ἄλλων καὶ ἐκ τῆς αὐτογράφου ἐπιστολῆς, τὴν ὁποῖαν ἔγραψε πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1814 συσταθεῖσαν ἑταιρίαν τῶν φιλομούσων, τῆς ὁποίας ἀνηγορεύθη πρόεδρος, καὶ τὴν ὁποῖαν ἐπιστολὴν καταχωροῦμεν κατωτέρω πρὸς περιέργειαν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν.

(β) Ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ νεοφύτου εὐγενοῦς Ἀγγλοῦ ὑπάρχει ἐν τῷ περὶ τῆς τελετῆς ταύτης ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Πρωτοπαπᾶ συνταχθέντι ὑπομνήματι. καὶ ἐν τοῖς παρὰ τοῦ ἱατροῦ Α. Π. Βρετοῦ ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν.

τοῦ ἀ. κερχαίου τοῦ μνησθέντος Συνταγματικοῦ Χάρτου· ὁ δὲ Κόμης Γυιλφόρδος ἀνηγορεύθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως Πρῦτανις τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, τὴν ὁποῖαν διατάχθη νὰ διοργανίσῃ ἕσον τὸ δυνατόν τάχιστα.

Καὶ ὁ μὲν Κόμης Γυιλφόρδος εὐθὺς μετὰ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ἔλαβε τὰ δραστηριότερα μέτρα πρὸς σίτασιν τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας· ἀλλ' ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καὶ ἐξ ἄλλων ἱστορικῶν ὑπομνημάτων, ὁ Λόρδος μέγας Ἀρμοστής ἀνεβήγει εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ περὶτέβαλε διάφορα προσκόμματα, ἀναθάλλων ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὴν πραγματοποιήσασιν τῶν διαφορῶν περὶ τοῦτου ψηφισμάτων τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Γερουσίας τοῦ Ἰονίου Κράτους. Τέλος ἀποθνήσκοντος τὴν 1. Ἰανουαρίου 1824. τοῦ Λόρδου μεγάλου Ἀρμοστοῦ Θωμᾶ Μαιτλάνδου καὶ διαδεχθέντος αὐτὸν τοῦ στρατηγοῦ Φριδερίκου Ἄδαμ, ἡ ἐναρξίς τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας ἐπραγματοποιήθη τὴν 17 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἡ Ἀκαδημία αὕτη συστήθησιν κατὰ μίμησιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων, περιεῖχε τέσσαρας Σχολὰς· τὴν Θεολογικὴν, τὴν Ἐπιστημονικὴν, τὴν Ἱατρικὴν καὶ τὴν Νομικὴν, καὶ ἔλαβε κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος διακοσίους ἑνδεκα μαθητὰς, διδασκθέντας τὰ διάφορα μαθήματα τῶν τεσσάρων τούτων Σχολῶν ὑπὸ τῶν ὀκτὼ αὐτῆς Καθηγητῶν.

Ὁ Κόμης Γυιλφόρδος ἐσίστησεν ἰδιαιτέρον ἔνδυμα δι' ὅλους τοὺς μαθητὰς, Καθηγητὰς καὶ Ἀξιωματικοὺς τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, καὶ πρὸς τούτους σφραγίδα Ἀκαδημαϊκὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχε χαραγμένη γλαυκὴ καθήμενὴ ἐπὶ κλάδου ἐλαιῆς καὶ ἔχουσα ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν αὐτῆς τὴν ἐπιγραφὴν Ἰόνιος Ἀκαδημία. Ὁμοίως ἐφόρει καὶ αὐτὸς Ἀκαδημαϊκὴν στολὴν, ὁμοιάζουσαν τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τὴν ὁποῖαν καθήνησεν ἐπὶ τέλους νὰ φέρῃ ὡς σύνηθες φόρεμα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ Σχολιακοῦ ἔτους, πλὴν τῶν διακοπῶν τῶν μαθημάτων, ὅτε ἐνεδύετο Εὐρωπαϊκὰ φορέματα. Κατὰ δὲ τὰς τελετὰς τῆς Ἀκαδημίας ὁ ἀρχιῤαθδοῦχος ἐκράτει ἀνυψωμένην ἐνώπιον τοῦ Πρυτάνεως αὐτῆς, ὡς ἔμβλημα τῆς ἀξίας αὐτοῦ, τὴν μέλαιναν Ἀκαδημαϊκὴν ῥάβδον, ἔχουσαν ἐπὶ κορυφῆς ἀργυρᾶν γλαυκὰ κεχρυσωμένην.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἔλλειψις τακτικῶν στοιχειῶδων Σχο-

λείων κατὰ τὴν Ἐπτάνησον ἔφερε μέγα πρόσκομμα εἰς τοὺς μαθητὰς, μὴ δυναμένους νὰ ἐγγραφῶσιν ὡς τακτικοὶ μαθηταὶ τῆς Ἀκαδημίας, ὁ Κόμης Γυιλφόρδος ὑπεχρέωσε τοὺς Καθηγητὰς τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας νὰ διδάσκωσιν εἰς τοὺς μέλλοντας μαθητὰς αὐτῆς τὰ ἀναγκαῖα προκαταρκτικὰ μαθήματα μέχρι τῆς τακτοποιήσεως τῶν προκαταρκτικῶν Σχολείων, περὶ τῆς συστάσεως τῶν ὁποίων ἐφρόντισε αὐτοχρόνως.

Τὰ καθ' ὅλην τὴν Ἐπτάνησον συστηθέντα προκαταρκτικὰ ταῦτα Σχολεῖα εἶχον διηρημένους τοὺς μαθητὰς αὐτῶν εἰς τρεῖς κλάσεις· ἐξ ὧν εἰς μὲν τοὺς τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλάσεως μαθητὰς παρεδίδοντο αἱ ἀρχαὶ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης καὶ ἡ Ἀριθμητικὴ, εἰς δὲ τοὺς τῆς τρίτης ἢ Ἑλληνικῆ, Λατινικῆ, Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς γλώσσης, τὰ στοιχεῖα τῆς Ἀλγέβρας καὶ τῆς Γεωμετρίας, ἡ Γεωγραφία, ἡ Στενογραφία καὶ ἡ Καλλιγραφία.

Ἡ Ἀλληλοδιδασκτικὴ μέθοδος εἰσήχθη ὁμοίως καθ' ὅλον τὸ Ἴόνιον Κράτος, καὶ εἰς τῶν Καθηγητῶν τῆς Ἀκαδημίας διατάχθη νὰ περιέλθῃ κατὰ τὰς διακοπὰς ὅλας τὰς Ἰονίους νήσους καὶ νὰ συστήσῃ εἰς ἕκαστον χωρίον ἀνὰ ἓν Ἀλληλοδιδασκτικὸν Σχολεῖον.

Ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἡ προστάτις Δύναμις τοῦ Ἰονίου Κράτους, ἡ οἱ ἐν Ἐπτάνησῳ πράκτορες αὐτῆς, ἀντέπραπτον καὶ παρεμπόδιζον τὴν πρόοδον τῶν εὐγενῶν καὶ φιλανθρώπων προσπαθειῶν τοῦ μεγάλου τούτου εὐεργέτου τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἡ Ἰόνιος βουλή περὶ τὰ τέλη τοῦ 1825 κατ' εἰσήγησιν τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ εἶχεν ἐκδώσει ψήφισμα, δι' οὗ ἐπεκύρει μὲν τὸ περὶ καθιδρύσεως τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας διάταγμα τῆς Γερουσίας, περιώριζε δὲ τὴν ἐτήσιον δαπάνην τοῦ καταστήματος εἰς τὴν ποσότητα μόνον δεκαεξὶ χιλιάδων διαστήλων ταλλήρων. Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τούτου δὲν ἔμενον χρήματα πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης νεοερχομένων Καθηγητῶν, ὁ Κόμης Γυιλφόρδος ἐπλήρωνεν ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ ταμείου καὶ τοὺς μισθοὺς δύο ἐκ τῶν Καθηγητῶν ἀνὰ τάλληρα 60 κατὰ μῆνα, ὡς ἐπλήρωνε καὶ εἰς εἴκοσι περίπου ὑποτρόφους ἀνὰ 20 καὶ 25 τάλληρα κατὰ μῆνα. Ἐπὶ τέλους μετὰ πολλὰς δυσκολίας ἡ ἐτήσιος δαπάνη τῆς Ἀκαδημίας ἐπληρώθη περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1826 εἰς τὴν ποσότητα τῶν δεκαοκτὼ χιλιάδων διαστήλων κατ' ἔτος.

Ἄλλ' οἱ ἀγαθοεργοὶ σκοποὶ τοῦ ἐνδόξου Κόμητος Γυιλφόρδου ἐμελλον νὰ ματαιωθῶσι διὰ μιᾶς· ὁ μέγας οὗτος φιλέλληνας μεταβίβας εἰς Λονδίνον, ὡς συνήθιζε κατὰ τὰς διακοπὰς τῆς Ἀκαδημίας, καὶ πεσὼν ἐκ τῆς ἀμάξης αὐτοῦ ἀπέθανε μετὰ τινος ἡμέρας τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1827. Προκισθανθεὶς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐζήτησεν ἐπικυβερνήτως τὸν πνευματικὸν τοῦ Παρεκκλησίου τῆς ἐν Λονδίῳ Ῥωσικῆς Πρεσβείας αἰδεσιμώτατον Σμυρνώφ, διὰ νὰ ἐξομολογηθῆ καὶ νὰ μεταλάβῃ τῶν ἀρχόντων μυστηρίων. Μολοντί δὲ οἱ συγγενεῖς τοῦ Κόμητος Γυιλφόρδου, καὶ μάλιστα ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Κόμης Σφιέλδος, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁποῖου ἀπέθανε, μετεχειρίσθησαν ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα διὰ νὰ ἀποτρέψωσιν αὐτὸν ἀπὸ θρησκευτικῆν πράξιν ξένου δόγματος ἀντιβαίνοντος εἰς τὸ πάτριον αὐτοῦ δόγμα, ἀλλ' ὁ Κόμης Γυιλφόρδος ἔμεινε σταθερὸς καὶ ἀκλόνητος εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ καὶ ἐξομολογηθεὶς καὶ μεταλαβὼν τῶν ἀρχόντων μυστηρίων παρὰ τοῦ ῥηθέντος ἱερέως Σμυρνώφ ἐνώπιον δύο ἐτέρων ὀρθοδόξων, τοῦ ἱατροῦ Χ. Πυλαρινοῦ Κεραλήνος καὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ θαλαμηπόλου Ι. Κατζώτου Παργαίου, παρέδωκε τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, ὡς γνήσιον τέκνον τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἰόνιος Ἀκαδημία διαπρέψασα τέσσαρα περίπου ἔτη, ὡς Πανεπιστήμιον, ἤρξισε νὰ ἀκροτηριάζηται εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐνδόξου αὐτῆς προστάτου Κόμητος Γυιλφόρδου· διότι ἡ μὲν Ἰόνιος Κυβέρνησις κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ πέμπτου Σχολαστικοῦ ἔτους τῆς Ἀκαδημίας, δὲν ἐπεκύρωσε τὰς νέας ἐδρας αὐτῆς, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῆ ὁ μέγας Ἀρμοστής εἰς τὸν Κόμητα Γυιλφόρδον, οὔτε ἐχορήγησε τὴν ἐκ δύο χιλιάδων ταλλήρων προπτεθεῖσαν ποσότητα εἰς τὴν ἐτήσιον δαπάνην τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας· ὁ δὲ ἐν Κερκίρα τακτοποιηθεὶς τοῦ μακαρίτου Κόμητος Γυιλφόρδου κατὰ διαταγὴν τοῦ ἰδιαιτέρου κληρονόμου καὶ ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης αὐτοῦ, τοῦ Κόμητος Σφιέλδου, ἔπαυσε τοῦ νὰ πληρῶνῃ εἰς τοὺς ὑποτρόφους καὶ εἰς τινὰς καθηγητὰς καὶ ὑπαλλήλους τοὺς τακτικοὺς αὐτῶν μισθοὺς· μετ' ὀλίγον δὲ κατηργήθη ἡ Ἱατρικὴ Σχολὴ τῆς Ἀκαδημίας, καὶ ἐπὶ τέλους, ἐπειδὴ ἡ Ἰόνιος Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησε νὰ παραδεχθῆ τοὺς ὄρους τῆς διαθήκης τοῦ

μακαρίτου Κόμητος Γυιλφόρδου, επί τη βράσει των οποίων άφινε κληρονόμον της ιδιαίτερας αυτού περιουσίας την Ίόνιον Ακαδημίαν, εκηρύχθη κατά την έννοιαν της αὐτῆς διαθήκης γενικός κληρονόμος ὁ ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιός αὐτοῦ Κόμης Σεφριέλδος, ὅστις ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ακαδημίας ἕλα τὰ ἀνήκοντα βιβλία καὶ χειρόγραφα εἰς τὸν Κόμητα Γυιλφόρδον, ἂν καὶ κατὰ τὴν βράσιν αὐτοῦ παραγγελίαν, ταῦτα πάντα ὑπῆρχον καταγεγραμμένα εἰς τὸν γενικὸν κατάλογον τῆς περιουσίας τῆς Ίονίου Ακαδημίας, καὶ ἐπώλησεν εἰς δημοπρασίαν καὶ αὐτὴν τὴν Ακαδημαϊκὴν στολὴν τοῦ μακαρίτου Κόμητος Γυιλφόρδου. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ Ίόνιος Ακαδημία κατὰ τὸ ἔτος 1829 δὲν εἶχεν εἰμὴ τὸ ὄνομα Ακαδημίας, περιορισθεῖσα εἰς μόνον ἐννέα ἔδρας ἤτοι τὴν τῆς Θεολογίας, τῆς Νομικῆς, τῆς Φιλοσοφίας, τῆς Μαθηματικῆς, τῆς Φυσικῆς, τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας, τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας, τῆς Ἀγγλικῆς Φιλολογίας καὶ τῆς Ἰταλικῆς Φιλολογίας. (ἀκολουθεῖ.)

Ἐπιστολὴ τοῦ Κόμητος Γυιλφόρδου, σαλειῖσα ἐν ἔτει 1814 πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις ἑταιρίαν τῶν φιλομούσων.

« Φίλτατοι ἑταῖροι!

« Ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ὑμῶν, οὐχ ἁπλῶς ἦσθην ἐφ' οἷς μέμνησθέ μου ἀπόντος, ἀλλὰ καὶ δεδάκρυκα δάκρυα χαρμονῆς, ἰδὼν ὅτι πρόεδρόν με ἐψηφίσασθε τῆς φιλομούσου ἑταιρίας τῶν Ἀθηναίων· τί γάρ ἂν ἐνδοξότερον γένοιτο ἢ Ἀθήνας ὄραν ἀνεγειρομένας, καὶ ἀξιούσθαι οὐ μόνον ὀνόματος, ἀλλὰ καὶ προεδρίας ἐν φιλομούσῳ ἑταιρείᾳ Ἀθηναίων; ἐμοὶ μὲν ἀπέχρη εἰς εὐγνωμοσύνην ξενία καὶ φιλανθρωπία τάτε ἀλλὰ ὦν ἠξίωμαι παρ' ὑμῶν· ὑμεῖς δ' ἄρα, κἂν τούτῳ Ἀθηναίων φύσιν δεικνύμενοι, προσεθήκατε τοςαύταις χάρισι καὶ τὴν μεγίστην τῶν παρ' ὑμῖν τιμῶν· μεγίστην γάρ ἔγωγε ταύτην κρίνω, καὶ ὡσανεὶ θεῖαν τιμὴν δέχομαι ἐκ χειρῶν Ἑλλάδος ἐκ τῆς ἀμαθίας ἀνισταμένης.

Μυρία μὲν καὶ ὑπερφυῆ τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς προγόνων ὑμῶν κατορθώματα ἀνέτρεψεν, ὡς οὐκ ὤφειλεν, ἡ ἀμαθία, ἐφ' οἷς οὐδέποτε παύσονται θρηνεῖν ὅσα τῶν ἐθνῶν σοφίαν καὶ ἀρετὴν τιμᾶν οἶδασιν· ἀλλ' οὐκ ἴσχυσεν ἀρελέσθαι τὴν τῆς Ἑλλάδος ψυχὴν, εἰ καὶ ἄπνους μονοουχί τοσοῦτους ἤδη αἰῶνας ἐφαίνετο· ὁ δὲ μάλιστ' πάντων ἐνδοξόν, φίλτατοι ἑταῖροι, καὶ θεῖον ἔμοιγε δοκεῖ· οὐ γὰρ κατὰ μικρὸν, οὐδὲ κατὰ μέρος, ἀλλ' ἅμα πᾶσα ἀναλαμβάνειν ἤρξατο ἡ Ἑλλὰς, μουσειῶν πανταχοῦ συνισταμένων, διδασκάλων μετακαλουμένων, καὶ νέων εἰς τὴν Εὐρώπην δημοσίᾳ ἀποσελλομένων, ἵνα κτησάμενοι σοφίαν εἰς τὰς ἑαυτῶν πόλεις διδάσκαλοι ἐπανέλθωσι. Ταῦτα πάντα γενναῖα, νῆ τὸν Ἀπόλλω, καὶ Ἑλληνικοῦ φρονήματος ἀξία ὑμῖν δὲ μάλιστ' προσήκει, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντας ὑπερβαλλέσθαι φιλοτιμία σοφίας καὶ ἀρετῆς, ὡς πάλαι οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι. Εἰ γὰρ καὶ οὐ μικρὰ τὰ παρ' ἑκάστοις Ἑλλησι πατρώα τῶν καλῶν παραδείγματα, ποῦ μὲν τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα εὔροι τις ἂν τὰ δυνάμενα ψυχᾶς ἀγαθὰς ἐξαναστῆσαι, οἷα τὰ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀθηναίοις; ἠρῶα, τάφοι ἐνδοξοτάτων ἀνδρῶν, μνημεῖα παντοδαπὰ τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, οὐκ ἔστιν οὐδὲ ποὺς τοῦ Ἀττικοῦ ἐδάφους ἐνθ' οὐκ ἂν εἶη εὐρεῖν ἱερὰ ἶχνη τῶν πατέρων ὑμῶν, ἅπερ αἰ γενεαὶ τῶν ἐθνῶν οἰοῦν βωμοὺς ἀθανάτων τιμῶνται οὐδέποτε ἐπαύσαντο. Οὐ μὲνον εἶδει ὑμᾶς, ἐκείνων ἀπογόνους ὄντας καὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις οἰκόντας γῆν, βίον αἰεὶ φέρειν ἀμαθείας χερσὶν ἡμαυρωμένον· ἀπαξ δ' ἀναβλέψαντας οἷων ὑμεῖς προγόνων ἐσέ, οὐ, μὰ τὰς ἀθανάτους ἐκείνων ψυχὰς, οὐ βραδεῖς ἔσεσθε ἐπὶ τὸ τέρμα· οὐπω γάρ ἤρξασθε, ὡς ἂν εἶποι τις, καὶ ἤδη λαμπρῶς εἰδείξατε πᾶσιν ὡς οὐκ ἀνθρωπίνῳ χωρεῖτε ποδί. Ἐν τίνι γάρ ποτε τῶν ἐθνῶν τοςαύτην σπουδὴν ὑπὲρ φιλοσοφίας, ἀλλῶς τε κατ' ἀρχάς, οἱ παρ' αὐτοῖς ἱερεῖς εἰδείξαν, ὅσην νῦν δεικνύουσιν οἱ ὑμέτεροι, οἱ καὶ Μοναστήριον ἀνέθηκαν ἑταιρεία Φιλομούσων, θεῖον ἔργον, οὗτοι πρῶτοι ἐργασάμενοι, ὅπερ εὖ οἶδ' ὡς καὶ πᾶσα τῶν νῦν Ἑλλήνων ἡ ἐκκλησία μιμήσεται· ἡ γὰρ

ὀρησκεία βάσις ἐστὶ τῆς ἀληθοῦς φιλοσοφίας καὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου. Ἐμοὶ μὲν οὖν, φίλτατοι ἑταῖροι, εὐγνωμονοῦντι αἰεὶ ὦν εὖ ἔπαθον καὶ τιμῆμαι ὑφ' ὑμῶν, γένοιτο καὶ ἔργοις ἀποσφηνάσθαι ὅσος ὀέμὸς πόθος Ἀθήνας ἰδεῖν ὑπὸ φιλοσοφίας ἀνωρθωμένας· ὑμεῖς δὲ, ὡσπερ ἤρξασθε οὕτω γενναίως καὶ ἐμβριθῶς χωρεῖτε εἰς τὰ πρόσω οὐτ' ἐπαίνοις πτοοῦμενοι, οὐτ' ἐμποδῶν οὐδὲν ἀνυπέβλητον ποσὶν Ἀθηναίων ἠγούμενοι. Ἐβρώσθε! »

ΦΡΙΔΕΡΙΚΟΣ ΝΟΡΘΙΟΣ Πολιτὴς Ἀθηναῖος.

ΑΝΘΙΑΣ.

Ὁ ἰχθύς οὗτος κατ' Ἀθηναίων τὸν Δειπνοσοφιστὴν (α), ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ κάλλιχθος καὶ καλλιώνυμος καὶ ἐλοψ· οἱ δὲ Γάλλοι ὠνομάζουσιν αὐτὸν Brochet, εὐρίσκεται δὲ κατὰ τοὺς ποταμούς καὶ τὰς λίμνας καὶ σπανίως ἐν τῇ θαλάσσῃ πλησίον τῶν ἐκβολῶν τῶν ποταμῶν· εἶναι δὲ τοσοῦτον αἰμοβόρος καὶ ἀδδηφάγος, ὥστε πολλάκις δοκιμάζει νὰ καταπῆ ἰσομεγεθεῖς αὐτοῦ ἰχθύς. Παρατηρήθησαν μάλιστα ἰχθύες τούτου τοῦ εἶδους ζητοῦντες νὰ καταφάγωσιν ἀλλήλους καὶ ἐκπνεύσαντες ὁ εἰς ἐν τῷ στόματι τοῦ ἄλλου· ἡ δὲ τοιαύτη ἀδδηφαγία τοῦ ἰχθύος τούτου ἔδωκεν, ὡς φαίνεται, εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Λύκος, δι' οὗ ὀνόματος πολλοὶ τῶν ἀρχαίων ὠνόμαζον τὸν Ἀνθίαν. (β).

Ὁ ἰχθύς οὗτος εἶναι ἀξιοπαρατήρητος ἕνεκα τοῦ παραδόξου σχήματος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἧτις εἶναι μακρὰ καὶ πεπλατυμένη ἀπὸ τοὺς

ὀφθαλμοὺς μέχρι τοῦ ρύγχους, ἔχουσα σχῆμα σχεδὸν τετράγωνον καὶ πλήρης μικρῶν ὀπῶν· καὶ ἡ μὲν κάτω σιαγὼν εἶναι μακροτέρα τῆς ἄνω καὶ ὠπλισμένη ὑπὸ σειρᾶς μικρῶν καὶ δ-ξέων ὀδόντων, κατὰ δὲ τὴν ἄνω σιαγῶνα δὲν ἔχει διόλου ὀδόντας, ἔχει δὲ δύο σειρὰς ὀδόντων ἐν τῷ οὐρανίσκῳ, ῥάχιν δὲ μέλαιναν, γαστέρα πλατεῖαν, πεποικιλμένην διὰ λευκῶν σιγμάτων, οὐρὰν δίκρανον καὶ περὺργια ἀπαλάτους δὲ ὀφθαλμοὺς βυθισμένους ἐντὸς τῶν κοιλωμάτων αὐτῶν. *Αἰὶν ΜΑΙ/11*

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζῴων τῶν ζῴων διηγείται, ὅτι ὅπου ὑπάρχουσιν Ἀνθίαι, ἐκεῖ δὲν εὐρίσκονται ἐνυδρα θηρία. Διηγοῦνται πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ θήλεια τοῦ Ἀνθίου ὅταν μέλλῃ νὰ γεννήσῃ τὰ ὠὰ αὐτῆς ἀπέρχεται εἰς τόπον ὅλως παράμερον, φοβουμένη τοὺς ἄλλους ἰχθύς, οἵτινες καιροφυλακτοῦσι διὰ νὰ καταπίωσι τὰ ὠὰ αὐτῆς. Ἡ γονιμότης τοῦ ἰχθύος τούτου εἶναι σχεδὸν ἀπίθανος, διότι βεβαιοῦσιν ὅτι ἠρίθμησαν ἐπὶ μιᾶς θηλείας τοῦ Ἀνθίου 128 χιλιάδας ὠῶν. Ὁ κοινὸς λαὸς πολλῶν μερῶν τῆς Εὐρώπης μεταχειρίζεται τὰ ὠὰ ταῦτα ὡς δραστήριον καθάρσιον. *Ἐστὶ ἰκν ῥῶν ῥῶν*

Τὸ μέγεθος τοῦ Ἀνθίου διαφέρει κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ καὶ τοὺς τόπους ὅπου ἐνδιατᾶται· τὸ δὲ μεγαλύτερον αὐτοῦ μέγεθος εἶναι δύο πηχῶν. Λέγουσι δὲ ὅτι εἶναι μακροβιώτατος, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ταύτης ἀναφέρουσι τὸ ἀνέκδοτον Φριδερίκου τοῦ Β', ὅστις ἔρριψεν εἰς τινὰ λίμνην Ἀνθίαν τινὰ σεσημειωμένον διὰ χαλκοῦ δακτυλιδίου, ὁ δὲ Ἀνθίας οὗτος ἀνευρέθη μετὰ διακόσια ἐξήκοντα δύο ἔτη διηγοῦνται πρὸς τούτοις ὅτι ὁ ἰχθύς οὗτος εἶναι νοσημονέστατος, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν Καρόλου τοῦ Θ' εἶχον ἐν τῷ ἰχθυοτροφείῳ τῶν Παρισίων Ἀνθίαν τινὰ, τὸν ὅποιον ἅμα ἐκάλουν ἐξ ὀνόματος ἐξήρχετο τοῦ ὕδατος καὶ ἐλάμβανε τὴν τροφήν αὐτοῦ. *Ἐστὶ ἰκν ῥῶν ῥῶν*

(α) Βιβλ. ζ. 17.
(β) Ἀθῆν. αὐτόθι.

ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑ.

Κυρία τις ἠρώτησεν ἔντιμι συναναστοφῇ τῶν Παρισίων Ὀθωμανόν τινα, διατι οἱ Μωαμεθανοὶ λαμβάνουσι πολλὰς γυναίκας; — διότι, ἀπήντησεν ὁ εὐφυὴς Ὀθωμανός, ζητοῦμεν νὰ εὐρωμεν διαμοιρασμένα εἰς πολλὰς ὅλα τὰ προτερήματα τὰ ὅποια οὐ Κυρία συνεκέντρωςας ἐν σεαυτῇ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Παπύρου εἰς τὴν πρόδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Ἱστορικῆς Κριτικῆς.

Εἰς ἓν τῶν ἀξιωματικῶν του μαθημάτων ὁ Βολνέυ διέφερε τὰ ἱστορικά μνημεῖα εἰς δύο τάξεις ἀντιστοιχοῦσας πρὸς τὰς δύο μεγάλας περιόδους, τὴν προηγηθεῖσαν καὶ τὴν ἀκολουθήσασαν τὴν εὐρεσιν τῆς Τυπογραφίας. Κατ' αὐτὸν ἡ εὐρεσις αὕτη ἤλλαξεν ἐκ βάθρων τὸ κριτικὸν σύστημα, καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἱστορικῶν συνταγμάτων. Ἐν διπλοῦν καὶ μέγα σφάλμα πηγάζει, καθ' ἡμᾶς, ἐκ τῆς διαιρέσεως ταύτης, σφάλμα ἐξαγέσεως, καὶ σφάλμα παραδρομῆς, ὅθεν πραγματικῶς ἄλλο.

Καὶ πρῶτον δὲν ἔπρεπε νὰ συγκρίνη ποσῶς τὴν τυπογραφίαν πρὸς τὴν γραφικὴν, ὅποια ἦτον εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μεσαιῶνος, περιορισθεῖσαν εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῶν δημοσίων πράξεων, ἢ τὰς ἡσύχους ἐργασίας τοῦ μοναστικοῦ βίου, τὴν μετῆρχοντο μόνοι γραφεῖς τινες καὶ μονάζοντες, καὶ ἔπαυσε τοῦ νὰ ἦναι πλέον τὸ μέγα τῆς νοητικῆς διαδόσεως ὄπλον, τὸ ὅποιν βαλλόμενον εἰς ἐνέργειαν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἀπὸ πλῆθος δούλων, ἐπολλαπλασίαζε ὀλιγοεξόδως διὰ τοὺς κυρίους τὴν δύναμιν τῆς διανοίας. Ἐκτὸς τούτου κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ἐστεροῦντο ἐνὸς βοηθήματος τοῦ ὁποίου φαίνεται κακῶς ἐγνώρισεν ὁ Βολνέυ τὴν ἀξίαν· τοῦτο δὲ εἶναι ἡ χρῆσις μιᾶς ὕλης εὐκόλου, ὀλιγοεξόδου καὶ ἀναπληρούσης ἐντελῶς τὸν χάρτην. Τὸ περγαμνὸν ἦτον ἀκριβὸν, τὸ δὲ βαμβακερὸν χαρτίον, καθὼς καὶ τὸ λιπὸν, δὲν εἶχον εἰσέτι κατασταθῆ ἀντικείμενον ἐνεργητικῆς βιομηχανίας. Ἀπ' ἐναντίας οἱ Ἀρχαῖοι ἀπὸ τὸν αἰῶνα τοῦ Πεισιστράτου μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων

τῆς Ἀλεξανδρινῆς σχολῆς εἶχον διὰ τὴν γραφὴν μίαν ὕλην ἑλαφρὴν καὶ εὐχερῆ καὶ ἤτις ἐδιπλασίαζε τὴν δύναμιν καὶ τοῦ συντάκτου καὶ τοῦ ἀντιγραφῆως. Τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Παπύρου φαίνεται δὲν ἐγνώρισεν ὁ περίφημος Βολνέυ ἐντελῶς, ἡμεῖς ὅμως θέλομεν ἐξετάσει εἰς τὸ παρὸν κεφάλαιον τὴν ὁποίαν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγωγὴ τοῦ ἐπέφερε μεταβολὴν ὡς πρὸς τὴν φιλολογίαν.

Εἰς τὸν Πλάτωνα καὶ Διόδωρον τὸν Σικελιώτην (διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν εἰ μὴ τὰς ἀρχαιοτέρας μαρτυρίας) βλέπομεν πῶς οἱ Αἰγύπτιοι ἐπροσπάθουν ν' ἀναγνωρισθῶσιν οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἑλλάδος καθ' ὅλας τὰς τέχνας· οἱ ἀρχαιότεροι ποιηταί, Μουσχοῖος, Ὀρφεύς, Ὀμηρος, οἱ παλαιότεροι γλύπται Τηλεκλῆς καὶ Θεόδωρος, οἱ νομοθέται Λυκούργος καὶ Σόλων χρεωστοῦσι τὰ δίδασκτρα πρὸς τὴν Αἴγυπτον, ἢτις μὴ περιοριζομένη εἰς τοῦτο, ζητεῖ νὰ δεῖξῃ ὅτι οἱ πρῶτοι οἰκισταὶ τῆς Ἑλλάδος Ἰνάχος, Κέκρωψ, Δαναός, ἦσαν τέκνα τῆς Αἰγύπτου. Ἄν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἱσρέων τῆς Αἰγύπτου ὑπερβαίνωσι τὸ μέτρον τῆς ἀληθείας, ἔχουσιν ὅμως καὶ τι βᾶσιμον· διότι πρέπει ν' ἀναγνωρισώμεν, ὅτι ἡ Αἴγυπτος προηγίθη τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ἐξευγενισμόν· ἡ ἀρχιτεκτονικὴ εἶχεν ἤδη λάθει θαυμασίαν ἀνάπτυξιν ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Νείλου, καθ' ἣν ἐποχὴν ὕψουντο εἰς τὴν Τύρινον καὶ τὰς Μυκήνας τὰ τεράστια οἰκοδομήματα, τὰ ὅποια ὀνομάζομεν τὴν σήμερον Κυκλώπεια ἢ Πελασγικά. Ἄν ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὰ περὶ τὰς βίβλους τοῦ μεγάλου Θῶη μυθολογούμενα (οἱ ἱστορικοὶ εἶναι ὀλίγον ἀσύμφωνοι ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν· κατὰ τὸν Σέλευκον ἐσχημάτιζαν 20. χιλιοτόμους, κατὰ τὸν Μανέθωνα 36525, καὶ κατὰ τὸν Ἀλεξανδρῆα Κλήμεντα 42 μόνον) βλέπομεν ἀπὸ τὰ Αἰγυπτιακὰ μνημεῖα, ὅτι ἡ γραφικὴ τέχνη εἶχεν ἀναπτυχθῆ θαυμασίως εἰς τὴν Αἴγυπτον ὀπὸ τὸ τριπλοῦν εἶδος· τὸ ἱερογλυφικόν, τὸ ἱερατικόν, καὶ τὸ δημοτικόν ἐξ ἀμνημονεῦτων χρόνων.

Τέλος δὲ ἐνῶ τὰ ἄλλα ἔθνα δὲν ἔγραφον ἀκόμη εἰ μὴ ἐπὶ ἐλεφαντίνων πλακῶν, ἢ εἰς φυλλίδια μεταλλικῶν, φλοιῶν δένδρων, φύλλα φοινίκων, πανία, ἢ ἐργασμένα δέρματα, ἡ Αἴγυπτος μετεχειρίζετο πρὸς τοιαύτην χρῆσιν ἐκτὸς τῶν εἰς τὰς οἰκοδομὰς λίθων, ἐν ἰδιαιτέρῳ τῆς πρώτῃ τὴν βύβλον (liber) τοῦ Παπύρου, ἢτις ἐκτανομένη εἰς ἐπιμήκη τμήματα καὶ ἐμβαφομένη εἰς χωριστὸν τι κόμμα, καταστάνετο διὰ τῆς ἐργασίας

ταύτης ἐπιτήδειος πρὸς διατήρησιν τῶν γραφικῶν χαρκτηρῶν. Δὲν θέλομεν ἀπαριθμῆσαι τὰς διαφορὰς χρήσεις τῶν τοῦ Παπυρικοῦ καλάμου συνθετικῶν μερῶν, διότι δύναται τις νὰ τὰς εὐρῆ εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ Θεοφράστου καὶ τοῦ Πλινίου, ὅτι μᾶς μέλλει νὰ προσδιορίσωμεν εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἤρχισεν ἡ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Αἰγυπτίων ἐμπορία τοῦ πολυτιμῆτου τούτου προϊόντος.

Διάφορα φύλλα Παπύρου σωζόμενα εἰσέτι εἰς διάφορα Εὐρωπαϊκὰ μουσεῖα φέρουσι τὴν ἐποχὴν τοῦ 12 αἰῶνος πρὸ Χριστοῦ, πλὴν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀντιγραφὴ διαφορῶν χαραγμένων εἰς πέτρας μνημείων· οἱ πρῶτοι Παπύροι οἵτινες φαίνονται ἐπὶ τῆς ὁποίας φέρουσιν αἱ γραφαὶ ἐποχῆς, εἶναι οἱ ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ψαμμητίχου, δηλαδὴ περὶ τὸ τέλος τοῦ Ζ. πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος· ἀλλὰ τῆς βασιλείας του ἡ περίοδος κλείει τὴν τῶν ἐμφυλίων ἑταραχῶν ἐποχὴν, καὶ νέος αἰὼν νέου ἐξευγενισμοῦ ἀνατέλλει διὰ τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Ψαμμητίχος, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον καὶ τὸν Σικελιώτην Διόδωρον, ἦτο ἀρχηγὸς ἐνὸς τῶν δώδεκα νομῶν τῆς Αἰγύπτου, τοῦ Σαίτικου ἐπὶ τῶν τῆς Μεσογείου παραλίων, καὶ διὰ τῆς ἐπικουρίας τῶν Ἴωνων καὶ Καρῶν πειρατῶν ἐθριαμβεῦσε τῶν ἑνδεκα ἄλλων νομῶν, καὶ κατέστη μόνος Κύριος τῆς ἀρχῆς. Οἱ Ἕλληνες πρὸς ἀμοιβὴν τῆς βοηθείας των ταύτης ἀπέκτησαν δικαίωμα ἐλευθέρου συναλλάγματος μετὰ τὰς ἐμπορικὰς τοῦ Δέλτου πόλεις (δὲν λέγομεν μετὰ τὰς παραλίους ἐμπορικὰς πόλεις, διότι ἡ Αἴγυπτος κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους δὲν εἶχεν οὐδεμίαν)· ἐκτοτε ἡ Αἴγυπτος ἔπαυσε τοῦ νὰ ἦναι διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ μυστηριώδης γῆ τοῦ Πρωτεύου, ἡ μακρυνὴ τοῦ Ἰνάχου καὶ Κέκρωπος πατρὶς, καὶ ἐγνώρισθη ὡς γῆ ἐπιστημῶν, πλοῦτος καὶ ἐμπορίας, ὅπου οἱ δύο πολιτισμοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγύπτου ἀντὶλαττον τὰ προϊόντα των. Ἐκτοτε συνεστήθη καὶ ἡ τῶν διεργμηνῶν τάξις, ἢτις γνωρίζουσα τὰς δύο γλώσσας εὐκόλυνε τὰ συναλλάγματα· ἡ γενναία καὶ μὴ φειδωλὸς τοῦ Ψαμμητίχου πολιτικὴ, τὴν ὁποίαν ἐξηκολούθησαν οἱ διάδοχοί του, μάλιστα ὁ Νεχῶς καὶ ὁ Ἄλασις, ἐπέφερε τὴν ἔσον τὸ δυνατόν μεγαλητέραν σχέσιν τῶν δύο τούτων ἐθνῶν.

Ἄν τώρα παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ Ἡρόδοτος γράφον τὴν ἱστορίαν του περὶ τὰ 460, ἀναφέρει περὶ τοῦ Παπύρου (Βιβλίον ε. § 40) ὡς περὶ τινος ὕλης πρὸ πολλοῦ

εἰς χρῆσιν, καὶ δὲν ἀναφέρει τὴν πρὸς γραφὴν μεταχρήσιν τοῦ περιφήμου τούτου Αἰγυπτιακοῦ καλάμου ὡς τι περιεργον καὶ νέον ἱκανὸν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ παρατηρητοῦ, ἀν ἐξ ἄλλου μέρους σημειώσωμεν ἀκόμη ὅτι ἡ λέξις βίβλος, ἦτο χρήσιμος εἰς ὅλους τοὺς συγγραφῆς, καὶ ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης ἐράβδισε δυστυχῆ τινα γραμματοδιδάσκαλον διότι δὲν εἶχε τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὀμήρου, θέλομεν συμπεράνει ὅτι δύο περὶ τοῦ αἰῶνος δὲν εἶναι πολλοὶ πρὸς ἐξήγησιν τῆς μεγάλης ταύτης διαδόσεως τοῦ παπύρου καὶ θέλομεν εὐκόλως καὶ φυσικῶς συμπεράνει ὅτι ὁ Πάπυρος εἰσήχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα περὶ τοῦ 640. ἢ 645. ἐποχῆς ἢτις ἀντιστοιχεῖ θαυμασιώτατα μετὰ τοὺς χρόνους τῆς Βασιλείας τοῦ Ψαμμητίχου· ἡ αὕτη συμπίπτει μετὰ τὸ περὶ τὰ τοῦ Ὀμήρου καὶ Ἡσίοδου ποιήματα ἔργον τοῦ Πεισιστράτου, μετὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς πρώτης Βιβλιοθήκης, ἢτις ἦτον ἀκατόρθωτος χωρὶς τοῦ βοηθήματος τοῦ Παπύρου, μετὰ τὰς διαφορὰς φιλοσοφικὰς σχολὰς τοῦ Θάλετος, Ἰπποκράτους, Πυθαγόρου, καὶ τέλος μετὰ τὰς πρώτας ἀποπειράς συγγραφῆς ἱστορίας ἀναφερομένης ποτὲ μὲν εἰς τὸν Σύρον, ποτὲ δὲ εἰς τὸν Ἀθηναῖον Φερεκύδην, καὶ ποτὲ εἰς Ἐκταῖον τὸν Μελέσιον. Τότε θέλει μᾶς παρουσιασθῆ καθ' ὅλην τῆς τὴν ἑκτασιν μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας μεταβολὰς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας· ἡ ἐκπαῖσις τῆς ποιητικῆς ἐμπνεύσεως, ὁ θρίαμβος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀναλύσεως, ἡ τελεία τῆς ἐποποιίας εἰς διάφορα εἶδη διαίρεσις, ἢτις ὑπεφαίνετο ἤδη εἰς τὸν Ἡσίοδον, μ' ἓν λόγον ὁ διαμελισμὸς τοῦ Ὀμηρείου κράτους μεταξὺ τῶν διαδόχων του.

Τοιοῦτοτρόπως διὰ μιᾶς ὅλης δι' ὅλου ὕλικῆς κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπιρροῆς ἐκατηντήσαμεν εἰς ἐποχὴν ὀπότε ἡ ποίησις ὑποχωρεῖ τῆς ἐπιτητικῆς ἐν μέγα τῆς μέρος, ἡ πρόδοσις βοηθεῖται ἀν ὄχι ἀπὸ τὴν εὐρεσιν τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν διάδοσιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Παπύρου, ὅστις ἐμελλε νὰ καταστήσῃ ἀνωφελεὲς τὸ μέτρον καὶ τὸν ρυθμὸν διὰ τὴν ἀπομνημονεῦσιν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας καὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἐρεῖνης, καὶ νὰ χορηγῇ ἐν φορεῖον ἐπίσης εὐκόλον καὶ ταχὺ πρὸς διάδοσιν τῶν ἰδεῶν νέου πολιτισμοῦ.

Πόσαι μεγάλαι σκέψεις δύναται ἀπὸ τὴν τοῦ Παπύρου εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ πηγάσωσιν!... ἡμεῖς μόνον εἰς δύο θέλομεν ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν μας.

Θέλουμεν θαυμάσαι πρώτον τὴν ἀντίθεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος πρὸς τὸ Αἰγυπτιακόν, εἰς τὴν στιγμήν τῆς διασῆμου ταύτης τῶν δύο ἐθνῶν συγκοινωνίας. Ἡ Αἴγυπτος αἰῶνας ἀκοκλήρους προηγήθη τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν. πρὸ αἰῶνων ἐγνώρισε τὴν χρῆσιν τοῦ Παπύρου, καὶ ὅμως ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Νείλου δὲν ἐφάνη καμία φιλολογία· εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξ ἐναντίας ὁ ποιητικὸς τῶν πρώτων χρόνων πολιτισμὸς διαιρείται καὶ πολλαπλασιάζεται ὑπὸ τὴν εὐεργέτιδα ἐπιρροὴν τοῦ ξένου Παπύρου· εἰς τοὺς χρόνους αὐτοὺς τῶν Πτολεμαίων ἡ Αἴγυπτος ἔμεινε στέλλα παντὸς πρωτοτύπου γενήματος, ἐνῷ σιμὰ τῆς, ἐνῷ εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς ἔζη καὶ ἔθαλλεν ἡ Ἀλεξανδρινὴ σχολή, ἐνῷ ἡ Ἑλλάς διὰ τοῦ Παπύρου διέδιδε τὰς γνώσεις τῆς εἰς ὅλην τὴν γῆν. Τὸ πνεῦμα τῆς διατηρήσεως τῶν ἱερατικῶν ἀρχῶν φαίνεται ἐπεριώρισε τὴν Αἴγυπτον εἰς τὰ περιορισμένα τοῦ ἐδάφους τῆς ὅρια ὡς πρὸς τὸν ἐξευγενισμὸν, ἀλλ' ἡ Ἑλλάς ἀληθῆς τῆς εὐφύιας καὶ τῆς ἐλευθερίας πατρίς, δὲν ζῆ εἰμὴ διὰ τῆς κινήσεως, τῆς ἐνεργείας, καὶ τῆς ἰδίας τῆς ἢ τῆς τῶν ἄλλων ἐθνῶν προόδου.

Δεύτερον ἐξάγομεν ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἀνάλυσιν ὅτι ὑπάρχουσι τινες ἀμειβόμεναι ἀντενέργειαι τὰς ὁποίας γενικῶς ὁ Κόσμος ὀνομάζει τοῦ πεπρωμένου, καὶ τὰς ὁποίας ἡμεῖς θέλομεν ὀνομάσει τῆς Προνοίας, ἀντενέργειαι τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν ὕλην, καὶ τῆς ὕλης πρὸς τὸ πνεῦμα. Ὁ Αἰγυπτιακὸς Πάπυρος δὲν ἤθελε γονεῦσαι τὸ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἔδαφος, ἀν τοῦτο δὲν ἦτον ἐκ φύσεως προδιατεθειμένον πρὸς κωφότητα μεγάλων ἰδεῶν· ἡ ἀντιπαράθεσις τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Αἴγυπτον εἶναι ἀπόδειξις ἀναντίρρητος καὶ πάνδηλος· ἀλλ' ἀπ' ἄλλου μέρους τί ἤθελεν ἀπογίνει τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα ἐκμυζηθὲν ἀπὸ τὴν ποίησιν, ἀν ἡ εἰσαγωγή μιᾶς ὕλης νέας, δὲν ἐξωμάλιζε τὴν ἤδη ὤρμον κριτικῶν περιέργειαν, ἧτις ἀνεπτύσσεται πανταχόθεν. Δράμα, φιλοσοφία, ἱστορία, ποῖα δόξα, ποῖον μέλλον ἤθελεν ἀφανισθῆ, πρῶτα ἤδη, ἀν ἡ εἰσαγωγή μιᾶς ὕλης εὐμεταχειρίστου καὶ εὐθηνῆς δὲν ἤρχετο νὰ τὰ ζωογονήσῃ. Τὴν ἐπιρροὴν λοιπὸν τοῦ Αἰγυπτίου Παπύρου κηκῶς ἐγνώρισε ὁ Σοφὸς Βολνέυ καὶ ἀν δὲν ἦναι διὰ τὸν αἰῶνα τῆς μεγαλητέρας, εἶναι τοῦλάχιστον ἴση τῆς πρὸς τοῦ Γουττεμβέργου εὐρεθείσης θείας τέχνης.

Τελειόνοντες προσθέτομεν ὅτι ὁ Βολνέυ δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονήσῃ τὸν ποιητικώτατον μεταξὺ τοῦ Θῶθ καὶ τοῦ Θαμῶς διάλογον τοῦ Πλάτωνος (εἰς τὸν Φαῖδρον) οὔτε τὴν σκέψιν τοῦ Πλινίου, ὅτι ἐπὶ τοῦ Παπύρου ἀναπαύεται ὅλη ἡ ἱστορία καὶ ὅλος ὁ ἐξευγενισμὸς, quam chartæ usu maxime humanitas vitæ constat et memoria, οἷον τὴν φοβεράν ταραχὴν ἧτις ἔνεκα σπάνης αὐτοῦ συνέβη εἰς τὴν Ρώμην ἐπὶ Τιβερίου Factum jam Tiberio principe, inopia chartæ ut senatu darentur arbitri dispensandæ alias in tumultu vita orat.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΤΑΡΑΞΙΑΣ.

Μοναχὸς τις δοκιμάσας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς αὐτοῦ μεγάλα βάσανα καὶ ὀχληρὰς δυσαρραξείας, καὶ μὴ γογγύσας ποτέ, ἀλλ' ὑπενεγκῶν ταῦτα πάντα μετ' ἀπαραδειγματίστου ὑπομονῆς καὶ πραότητος, ἠρωτήθη ὑπότινος τῶν φίλων αὐτοῦ πῶς κατώρθωσε νὰ μείνῃ τοσοῦτον ἀτάραχος ἀπέναντι τοσοῦτον μεγάλων δεινῶν—καλομεταχειρίζομαι, εἶπεν ὁ μοναχὸς, τοὺς ὀφθαλμούς μου—δὲν ἐννοῶ τὸ αἰνίγμα τοῦτο ἀπῆντησεν ὁ φίλος!—νὰ ἐξηγηθῶ σαφέστερα ἐπανάλαθεν ὁ μοναχὸς· ἐν ὁποία δήποτε καταστάσει καὶ ἀν εὐρίσκωμαι πρῶτον ἀναβλέπω πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ συλλογίζομαι ὅτι τὸ κυριώτερον ἔργον μου εἶναι ν' ἀπέλθω ἐκεῖ· ἔπειτα βλέπω κάτω εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐνθυμοῦμαι πόσον μικρὸν αὐτῆς διάστημα θέλω κατέχει μετ' ὀλίγον τελευταῖον στρέφω τοὺς ὀφθαλμούς κύκλω μου εἰς τὸν κόσμον καὶ βλέπω πλῆθος ἀνθρώπων, οἵτινες κατὰ πάντα λόγον εἶναι πολὺ δυστυχέστεροί μου. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν μανθάνω ὅτι ἡ μὲν ἀληθῆς εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκεται εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅλαι δὲ αὐτοῦ ἰαί φροντίδες συμπεριλαμβάνονται ἐπὶ τέλους ἐντὸς ὀλίγων τινῶν σπιθαιμῶν γῆς, καὶ ἐπομένως μικρὰν αἰτίαν ἔχει ὁ ἀνθρώπος νὰ γογγύσῃ καὶ νὰ στενοχωρῆται διὰ τὰ ἐφήμερα βάσανα τοῦ προσκαιροῦ τούτου κόσμου.